IZHAJA VSAK ČETRTEK

Poštnina plačana v gotovini

LJUDSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OBMURSKIH OKRAJEV

Uredništvo in uprava: Murska Sobota, Okr. odbor OF — Čekovni račun: Narodna banka Murska Sobota 641-906-030. — Naročnina: Celoletna 100 din, polletna 50 din, četrtletna 25 din.

Štev. 14. — Leto I. | Murska Sobota, 26. maja 1949 | Cena 2 din

Naš pozdrav tovarišu Titu

Na predvečer 57. rojstnega dneva našega učitelja in voditelja, tvorca nove Jugoslavije, tovariša Tita, se je zbralo prebivalstvo Murske Sobote k spontani manifestaciji v pozdrav dragemu Maršalu.

Večer ob delovnem dnevu, kot običajno. Vendar je bilo iz množice sindikatov, frontovcev in mladincev zbranih pred veličastnim spomenikom Zmage čutiti praznično razpoloženje. Udarna borbena pesem o Titu je zvenela preko hišnih streh raz trga Zmage. Izvil se je vzklik, veder, vesel in vriskajoč: »Tito!«

Odmev je dalo tisoč grl.

V tem odmevu in vzkliku je bilo povedano vse. Vse, kar čuti naš človek, človek novega duha, prežet z borbenostjo in vztrajno, nepobitno voljo: ustvarjati.

Tudi v tej volji je najti veliko in ljubljeno besedo: Tito.

Odveč bi bilo govoriti; v vsem je žarela velika ljubezen do učitelja in vzgojitelja, do velikega borca za srečo naših narodov: maršala Tita.

*

Ob robu mesta je zagorel kres. Velik, svetel plamen je švignil v višino. Množica se je zbrala ob njem. Takih kresov je zagorelo po vseh okraja nešteto. Ob njih so manifestirali mladinci in frontovci svojo ljubezen — Partiji in tovarišu Titu.

A še lepši so bili tisoči plamenov, ki so vzplamteli v srcih vseh zbranih. Vzplamteli so ob besedi Partija-Tito. Združili so se z milijon plamenov širom vse domovine v en sam velik, svetel plamen, ki ga ni mogoče ugasiti z ničemer, pa naj to poskuša kdor koli. Ta plamen je strnjenost naših narodov s svojo Partijo; strnjenost ljudstva s tovarišem Titom.

V veliki prostorni dvorani so se zbrali mladinci Murske Sobote. Slavnostna konferenca, pozdrav maršalu Titu. Konec tekmovanja, podati je treba obračun. A z obračunom: borbeni polet še naprej, še večje delo z mislijo na Partijo in Tita.

*

Drugega dne popoldne. Na gradiliščih ob robu Murske Sobote je nad vse živahno. Življenje tovariša Tita je eno samo veliko delo, zato praznujemo njegov rojstni dan z delom.

Pri kopanju odvodnega kanala delajo soboški sindikati. Melioracijska dela v Prekmurju so del petletnega plana našega gospodarskega razvoja, a petletni plan nam je zamisel tovariša Tita. Zato je bil brez dvoma najlepši pozdrav tovarišu Titu — juriš na kubike zemlje; delo, ki bo prineslo obilen uspeh — plodovitost naše zemlje; prekmurskih žitnih polj.

*

Skozi obmurska mesta, naselja in vasi so krenili fizkulturniki, nosilci Titove štafete, že 20. maja. Drugega dne, v petek, 21. maja so poneslі izpred Spomenika Zmage v Murski Soboti pozdrave svojemu vrhovnemu komandantu tudi borci JA.

Iz Dolnje Lendave, kjer so se poprej združile tri štafetne proge iz okraja — med njimi tudi od vrelcev nafte, je krenila Titova štafeta proti Murski Soboti. Po vseh vaseh do Murske Sobote, skozi katere so tekli fizkulturniki, so tekače pozdravljali vaščani. Ob 10.30 je štafeta iz D. Lendave prispela v M. Soboto.

Pred Spomenikom Zmage v Murski Soboti je pozdravila štafeto 1500 glava množica. Ko je štafeta prispela v mesto, so prenehali z delom vsi lokalni obrati in podjetja, tako, da so se sprejema štafete lahko poleg mladine in pionirjev udeležili tudi soboški sindikati. Na kratkem mitingu pred Spomenikom zmage so govorili zastopnik Okrajnega odbora OF tovariš Vild Jože, predsednik Okrajnega telovadnega odbora Antalič in sekretar mestnega komiteja Ljudske mladine Slovenije, tovariš Mataj Štefan. V Mursko Soboto so tekači prinesli številna pisma in pozdravne resolucije iz raznih krajev Prekmurja. Ob vzklikanju množice Partiji in Titu so mladinci ponesli štafetno palico izpred Spomenika Zmage proti Radgoni. Do zadnjih ulic Murske Sobote je teklo s štafetno palico veliko število mladincev, fizkulturnikov.

V Murski Soboti so se glavni štafeti priključile tudi štafete mladincev iz Hodoša, Tvrdkove, Prosenjakovec in Rogaševec.

Na mostu čez Muro pri Petanjcih so od Sobočanov prevzeli štafetno palico fizkulturniki radgonskega okraja. Opoldne se je zbrala na mostu množica mladincev od obeh strani Mure in člani sindikalne podružnice zdravilišča Slatina Radenci. Navzoč je bil tudi minister Tomo Brejc, ki je zbrani množici spregovoril nekaj besed.

Štafetno palico so fizkulturniki ponesli od mostu skozi Radence dalje ob Muri v Gornjo Radgono. Tu so pričakali štafeto pred mestom mladinci radgonske nižje gimnazije in množica ljudi. Po kratki svečanosti v Radgoni je krenila štafeta najprej preko Slovenskih goric proti Mariboru.

Iz Ljutomerskega okraja so poslali pozdrave tovarišu Titu s štafeto, ki je krenila ob 16.30 popoldne iz Ljutomera proti Ormožu. V glavno progo se je še pred tem zlilo sedem štafetnih prog in sicer iz Vučje vasi, Tomaža, Gibine, Verženja, Koga, iz Železnih dveri in pionirska proga iz Cezanjevec. Na vseh progah je teklo 195 tekačev vse proge pa so bile v dolžini 195 km.

Pred odhodom glavne štafete iz Ljutomera se je zbralo v mestu okrog 500 ljudi, ki so vzklikali Partiji in Titu. Štafeto je pozdravil sekretar okrajnega komiteja KPS.

Na partijski konferenci gardne divizije je govoril maršal Tito

Beograd, 20. maja.

Ob zaključku partijske konference gardne divizije je imel maršal Tito govor, v katerem je med drugim dejal:

»Končali smo prvo glavno fazo naše ljudske revolucije. Ljudstvo je prevzelo oblast v svoje roke. Ustvarili smo vse pogoje, da lahko zgradimo socializem v naši državi. Lotili smo se graditve socializma in dosegamo pri tem velike uspehe. Naša Partija je sedaj na vodilnem mestu. Ona ima vodilno vlogo v tej socialistični družbi. Zato je njeno delo sedaj usmerjeno h krepitvi te nove države in pospeševanju popolne uresničitve zamisli naših velikih učiteljev ter znanosti marksizma-leninizma, v smeri ustvaritve teh idej, ustvaritve pravičnejšega družbenega reda — socializma.

Govoril bom v glavnem o nalogah naših partijskih organizacij v armadi, v armadi socialistične države, v armadi, ki ima velikansko nalogo, da budno varuje pridobitve ljudske revolucije, izvedene v osvobodilni vojni. Kako bo mogla čuvati ta mirni razvoj, to mirno graditev v naši državi? Seveda samo na ta način, da bo v tej partijski organizaciji vladala enotnost misli in akcije, kakor vlada v vsej partijski organizaciji v naši državi in da bodo člani Partije s svojim delom napravili, da bo ta enotnost misli in akcije zavladala v vsej množici, ki služi svoji socialistični domovini v armadi. To je velika in častna naloga.

Poslušal sem tukaj nekaj tovarišev, ki so govorili o tem, kako se dela. Da vam po pravici rečem, meni je to zelo ugajalo, kajti sistem tega vsakdanjega, na videz drobnega dela, me spominja na naše delo pred 20. leti in več, v tistem času, ko je »Obznana« onemogočila delo Komunistične partije, ko so obstojale maloštevilne komunistične celice — tu in tam v mestih ulične, ali v podjetjih, ko ni smelo biti v teh celicah več kot 5 do 9 ljudi zato, ker se nismo mogli več ilegalno sestajati. Na sestankih celic smo se tedaj razgovarjali o tem, kako bomo stopili k vsakemu posamezniku, k vsakemu posameznemu človeku in ga vztrajno vzgajali, da bo sposoben postati član Partije. Ko sem delal v tovarni, ko sem tam organiziral celico in imel pred celico prvi instruktivni govor, sem rekel, da je naš cilj, da iz te majhne celice, ki jo imamo, ustvarimo tudi še druge nove celice, da bodo organizatorji teh novih celic tisti posamezniki, ki so jih člani naše celice zgradili in ki jih bomo še zgradili. Treba je bilo znati izbrati najboljše in najborbenejše delavce. Tedaj smo morali delati zelo previdno, kajti tedaj nisi smel stopiti k človeku in mu reči, naj stopi v komunistično celico, kar nisi bil varen, da ne bi morda naletel na provokatorja, vohunov pa je bilo tedaj polno na vseh straneh. Z drobnim delom skozi 20 let z vsakdanjo individualno agitacijo, kontrolo ljudi smo oprezno in z veliko budnostjo pritegnili človeka za človekom, sto in sto in tisoče in tisoče ljudi v Komunistično partijo Jugoslavije — in od maloštevilnih celic je naraslo število naših članov danes na pol milijona (navdušeno vzklikanje: »Tito — Partija«, Tito — Partija«).

To drobno, vsakdanje delo je, tovariši, velikega pomena tudi danes, ko imamo nad pol milijona članov Partije, ker gre tu za prevzgojo ljudi. Imamo 8 milijonov članov Ljudske fronte in nad pol milijona članov Partije, kar pomeni velikansko področje dela. Ljudi, ki niso v Partiji, je treba prevzgajati in sprejemati v Partijo, napraviti je treba, da bodo vredni in sposobni korakali pod zastavo Komunistične partije Jugoslavije. (Ploskanje.) Tudi vaše delo, o katerem ste danes tukaj govorili, se mora okrepiti, da bo še produktivnejše, da bo šlo še bolj v širino. Seveda nimamo samo cilja, da bi kar po vrsti sprejemali ljudi v Partijo, ampak sprejemamo v našo Partijo najboljše izmed najboljših. Na današnjem bojnem polju graditve socializma v naši državi kažejo naši ljudje svojo vrednost in mi jih sprejemamo v Partijo zaradi tega, da bi našo socialistično državo laže in pravilneje vodili. Znano vam je, da izvirajo številne napake, ki se dogajajo spodaj na terenu, iz neznanja. Dobra volja je, toda ni dovolj znanja. Hočemo vzgajati te ljudi tako politično kakor tudi teoretično, da se bodo zavedali tega, da so važni činitelji pri vodstvu naše socialistične države.

Tukaj ste govorili tudi o skrbi za ljudi v vojski. Skrb za ljudi je zelo važna stvar. Tovariši, v kapitalistični vojski je posameznik figura, pomeni samo številko in nič več, pri nas pa je vsak posameznik poseben individuum, ne glede na to, da je armada glede organizacije množična. To je človek, ki ima svoje dobre in slabe strani, ki ima svoje življenje, človek, čigar osebno življenje je treba upoštevati. Torej niso naši oficirji in podoficirji takšni oficirji in podoficirji, kakršni so v vojskah kapitalistične družbe, ki komaj čakajo, da pride rekrut, da bi ga začeli gnjaviti in mrcvariti, da se mu smejejo, z eno besedo, da ga na nečloveški način ponižujejo. Naši oficirji in podoficirji imajo drugo nalogo. Oni so profesorji in učitelji novega naraščaja rekrutov, ki prihajajo v armado, oni so njihovi prevzgojitelji, vendar ne samo vzgojitelji za dobro ravnanje z vojaško tehniko in vojaškim znanjem. Oni so njihovi politični in ideološki prevzgojitelji. Njihova dolžnost je, da prevzgajajo naše ljudi, ki prihajajo v vojsko. Seveda bo tudi v našo armado vsako leto prišlo vedno več že prevzgojenih državljanov naše države, komunistov in mladincev, ki so prestali preizkušnjo na številnih gradiščih naše socialistične graditve. Ti ljudje bodo omogočali, da bomo laže prevzgojili tiste, ki še niso prevzgojeni, ki še niso dovolj vzgojeni. Pri nas prevzgajamo ljudi na vseh linijah. Vzgajamo jih v Partiji, v Ljudski fronti, pri delu in povsod drugod. Toda, pomislite, kako so bili naši ljudje zaostali, kako je bila naša država zaostala. Še danes imamo veliko število nepismenih. Za vzgojo teh ljudi je potrebno še veliko ljudi, potrebno je veliko, veliko časa. Ker je torej naloga naših oficirjev in podoficirjev taka, ne morejo uporabljati takih metod, kakršne uporabljajo v kapitalističnih armadah, ampak se morajo tovariško približati tem novim ljudem. Seveda, kadar gre za vojaško disciplino, tedaj ni familijarnosti, kajti vojaška disciplina mora biti, brez tega ne gre, kajti vojska je vojska, biti mora kot en mož jekleno trda in mora poslušati enotno komando. Nadrejene je treba poslušati. Toda, kadar ljudje niso v stroju, ampak izven njega, oziroma kadar se razgovarjajo na sestankih, so tu enaki in se ločijo samo po tem, kdo je bolje teoretično in politično vzgojen, kdo je boljši pri delu itd., potem je vseeno, ali je napako napravil oficir ali vojak. Oficir mora celo bolj odgovarjati, če je napravil napako, kot navaden vojak. Toda, med člani Partije kot takimi je treba napake enako kritizirati, ljudje morajo biti enako samokritični in enako sprejemati vsako kritiko. Mnogi mislijo, da je vprašanje kritike v vojski, na partijskih sestankih nekaj, kar ruši ugled oficirjev. To ni res. Samokritika je glavna stvar dobrega komunista. Seveda ni lahko trpeti in poslušati kritike (smeh), za to je treba biti močan. Vprašanje je, kako razumeš in sprejemaš kritiko. Samokritika pa, kadar gre za oficirje in podoficirje, samo še bolj dviga njihov ugled v očeh vojakov, v očeh drugih članov Partije, še bolj utrjuje njihov ugled. Kritika in samokritika sta tisto, kar loči komuniste od malomeščanov, in zato se nam ni treba bati niti kritike niti samokritike. (Odobravanje).

Ko govorimo o delu v vojski, v vseh naših vojaških enotah sploh, potem imate, tovariši, danes glavno nalogo partijskih organizacij v vojski. Mi še nismo končali naše revolucije. Izvršili smo samo glavno, t. j., odvzeli smo oblast. Toda še vedno imamo razrednega sovražnika. Boriti se moramo s tem razrednim sovražnikom. Toda, kako se bomo z njim borili? V vojski je treba biti buden proti razrednemu sovražniku. V vojsko jemljemo vse tiste, ki so dorasli za vojake, toda med njimi so še kapitalistični elementi, so še kapitalistični ostanki. Na srečo jih ni veliko, toda verjetno bodo nekateri prišli s tendenco da bi rušili armado. Proti njim je treba biti buden in onemogočiti jih moramo. Seveda je v prvi vrsti naš cilj, da vemo, kateri ljudje so to in da jih skušamo prevzgojiti. Če se ne dajo prevzgojiti, potem je treba biti neusmiljen, kajti mi ne moremo nikomur dovoliti, da bi rušil vojsko, danes, po resoluciji Informbiroja, bodo poskušali to tudi naši zavezniki in so že poskušali ter še vedno poskušajo. Oni bodo vsekakor še vztrajnejši pri tem poizkusu, da bi nekako oslabili, če že ne morejo porušiti te najmočnejše opore naše mirne graditve.

V naši vojski ne more ostati niti oficir, niti podoficir, niti vojak, ki drugače misli kakor 98% naših narodov (dolgotrajno odobravanje in vzklikanje Titu, Partiji ter enotnosti naših narodov). Če se je našlo med osmimi milijoni članov Ljudske fronte in pol milijona članov Partije nekaj sto takih ljudi, pa četudi bi jih bilo tisoč in dva tisoč, in celo, če bi jih bilo deset tisoč, vendar ne bi mogli imeti prav, ampak ima prav tistih 7,990.000 ljudi, delovnih državljanov naše države. (Vzklik: Tako je, tako; močno in dolgotrajno ploskanje). Zato moramo take še nadalje odstranjevati in odstranili jih bomo (odobravanje ter vzklikanje »Tito — Partija«).

Nadalje je naloga partijskih organizacij v naši armadi, naloga naših partijskih organizacij sploh in še posebej v naši armadi, da varujejo enotnost, da varujejo enotnost vojaške enote, v kateri delajo. Varovanje enotnosti in monolitnosti, varovanje naše Partije v armadi je glavna naloga naših partijskih organizacij, kajti to je poroštvo za ohranitev enotnosti armade in njene bojne pripravljenosti. To je ena od številnih nalog naših članov Partije, toda zelo važna naloga.

Ob koncu svojega govora je maršal Tito omenil resolucijo Informbiroja in pojasnil, kako so se po tej resoluciji razvijali odnosi naše države s sosednimi državami. Med drugim je dejal:

Kar se tiče Albanije, smo poleg vsega drugega oblačili albansko vojsko in jo oskrbovali z drugimi potrebščinami. Nosijo naše uniforme. Dajali smo jim orožje, topove in drugo, z eno besedo, vse, kar ima njihova vojska, smo jim mi dali. To pa so bile velikanske vrednosti, ki jim jih mi nismo računali. To je bilo poleg tistega kar je bil vreden civilni sektor, in sicer dve milijardi vsako leto. Po resoluciji Informbiroja so se odnosi začeli čedalje bolj zaostrevati. Albanci so dobili namig in vsak dan so šli dalje. Kar smo mi vložili, so oni porušili. In kdo je tega kriv? Tovariši, prav tak primer je z Bolgari. Odpustili smo jim dolgove, ki so nam jih bili dolžni plačati. Ljudstvo je to vedelo in je to cenilo. Ko smo potovali po Bolgariji, nas je ljudstvo v pravem pomenu besede objemalo. Danes pa iz Sofije govorijo proti nam. Kdo je tega kriv? Tudi v tem primeru je znano, kdo je kriv. Madžarom smo prožili roko sprave in šli smo mimo njihovih zločinov. Oni pa so se med tem danes na najpodlejši način obrnili proti nam. Ne izpolnjujejo svojih obveznosti, ki jih imajo do nas. Kdo je tega kriv? Tudi Romuni nas prav tako klevetajo in psujejo. Mi pa smo nesebično tudi njim pomagali. Zakaj tedaj tako postopajo. Če se ozremo na vse to, vidimo, da je bilo vse tisto, kar smo mi tako težko in s toliko vere napravili, naenkrat zrušeno. Za to imajo velikansko odgovornost v prvi vrsti vodilni ljudje Sovjetske zveze. Toda ali se lahko to samo tako konča? Ne more. Sprevideti morajo, da so zgrešili in samo oni lahko popravijo ta položaj, to, kar so sami pokvarili. Mi ne moremo. Toda, kam nas bo to privedlo in komu bo to koristilo? Seveda ne nam, ampak samo imperialistom, samo sovražnikom socializma.

Vendar nam to ne more vzeti poguma. Mi gradimo socializem in vlagamo pri tem velikanske napore, kajti zgraditi socializem ni lahka stvar. Toda glavno je, da vidimo uspehe, da so uspehi. Mi bomo šli samo po tej poti naprej, po poti socializma, na drugi strani pa bomo opozarjali na vse napake, ki jih delajo, ki so jih delali in ki nekega dne morajo tako in tako zginiti. Mednarodna demokratična javnost mora videti kaj se dela. Za kulisami ni mogoče ničesar delati. Seveda je naša propaganda veliko slabša, ker nimamo tako velikih radijskih postaj, kot so njihove, ki grme proti nam čudovite stvari. Vendar je resnica tista največja radijska postaja, ki prodira v vse kotičke sveta in bo prodrla povsod, kjer je potrebno, kot resnica o naši državi (navdušeno odobravanje in vzklikanje »Heroj Tito, heroj Tito«).

Tovariši, kljub vsemu temu ni danes naš položaj slab, o tem ste lahko prepričani. Mi se danes zavedamo, za kaj gre in kaj moramo delati, naša perspektiva pa je jasna: zgraditi socializem. Kar se tiče vojne, zaradi katere so nekateri kričali in govorili, da je neizogibna, smo že takoj v začetku rekli, da vojne ne bo, da je hrup o vojni potreben samo zato, da bi vnesli nemir in motili mirno graditev. Rekli smo, da ni res, da bo vojna v tem času, kajti za vojno ni nihče pripravljen, kajti ljudstvo se noče vojskovati. Imperialisti se ne morejo vojskovati, ker se ne smejo zaradi ljudstva. Zaman je njihov atlantski pakt in rožljanje z orožjem. Zaman je vse hujskanje na vojno, pa tudi druge države nikakor ne žele vojne. Če pogledamo, kaj posamezne države delajo, lahko vidimo, da sedaj ni vojne. Nočem pa reči, da vojne sploh ne bo.

Tovariši, ker nam je cilj jasen, moramo vedeti, da je potrebno v tem položaju bolj kot kdaj prej ohraniti enotnost našega ljudstva, naše Partije in armade. Pri tem položaju to ni lahko. Naša armada mora biti zgled, kako se varuje in brani ta enotnost.

To, da so odšli naši borci in oficirji sedaj na avtomobilsko cesto in da delajo na mnogih krajih z lopatami in krampi kot drugi naši ljudje, to dokazuje značaj naše armade, dokazuje, da je to globoka ljudska socialistična armada, ki živi prav tako kot njeno ljudstvo. Vojašnica in vojaška disciplina

(Nadaljevanje na 2. strani)

V borbo za izpolnitev gozdarskega plana odhajajo brigade frontovcev

Vse več in več frontovcev se prijavlja v prostovoljne frontne brigade, ki odhajajo na sečnjo lesa v naše gozdove, da tako pomorejo našim gozdnim delavcem izpolniti gozdarski plan.

Široka akcija sečnje lesa s pomočjo frontnih brigad, ki je v teku po vsej državi, je močno zajela in razgibala tudi naše kraje. Iz vseh štirih obmurskih okrajev, murskosoboškega, lendavskega, radgonskega in ljutomerskega je že odšlo v gozdove večje število brigadirjev. Pa še bodo šli.

Iz murskosoboškega okraja sta krenili prvikrat dve brigadi. Frontovci sektorja Prosenjakovci so formirali prvo brigado »Mihe Marinka«. Soločani pa brigado »Stefana Kovača«. Ti dve brigadi sta krenili na delo že preteklí ponedeljek, t. j. dne 16. maja. Od tega dne je šla vsakodnevno na delo v gozdove po ena brigada. Preteklo soboto se je zbralo, ki jo je zadala Partija, a s tem svojim delom dokazujejo tudi svojo frontno zavest.

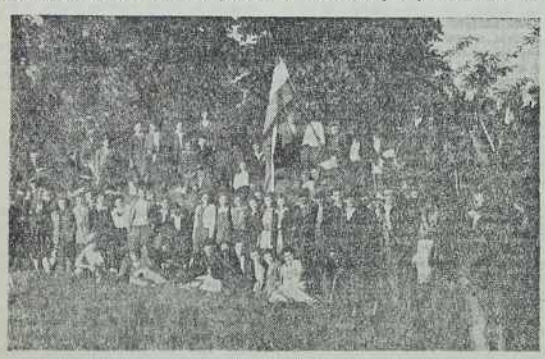

Prva frontna brigada soboškega okraja pred odhodom v gozdove.

Odšli so tudi Ljutomerčani

Že nekaj dni je bilo opaziti v ljutomerskem okraju razgibanost. Zbirali so se **člani Fronte; aktivisti OOOF so odhajali v vasi.** Povsod se je govorilo o frontnih brigadah, ki bodo odšle na sečnjo lesa. Sklicevali so množične sestanke in na njih se je pretresalo vprašanje izpolnitve gozdarskega plana, ki je tako važen za nas. Ne samo to. Tu je tudi vprašanje preskrbe z gorivom naših mest — delovnih ljudi. Zato se formirajo frontne brigade. Fronta je tista, ki bo šla v boj za posek količine lesa, ki je potrebna za izvoz in za domačo uporabo. Za kvalitetni les, ki ga posedujemo, dobimo stroje. Stroji pa so naši industriji potrebni, saj gradimo težko industrijo.

S tem so se seznanjali vsi. Frontovci so se prijavljali v brigade. Vedno več jih je bilo. Vedno več se jih je odločilo. Nekateri pa so le še kolebali. Nisso najbolje razumeli te reči. Pa tudi govorice nekaterih so jih zmedle. Včasih se je slišalo: »Ne bodo vas plačali« in nekateri so tudi podvomili. Pa je tudi be pritegnil vzgled tistih, ki so se prvi prijavljali.

Na dan odhoda frontne brigade se je sonce toplo smehljalo. Prav takšno kot dan, je bilo tudi razpoloženje brigadirjev. Veselo je bilo, pa tudi praznično. Raz streh so plapolale zastave. Frontovci so se okinčali z zelenjel in cvetjem. Prihajali so tudi z vozovi. Nobeni skupini pa ni manjkalo godcev. Harmonike so veselo vriskale.

Tako je bilo tudi pri Malj Nedelji. Od tod je odhajalo petdeset frontovcev. Godci in pesem odhajajočih je zvabila vse na cesto. Živo razpoloženje je vabilo. Marsikdo je pomislil: »Lepo jim bo. Vesela družba in delavni so vsi. Težko jim ne bo«. Privabilo je mladega frontovca. Zaustavil je voz, skočil domov samo po kos kruha in krenil kar z brigadirji. Se sam je zapel in zavriskal.

Do devete ure se je zbralo na trgu 645 frontovcev, a okraj je imel v planu vsega skupaj 630. Na trgu sta igrali godbi na pihala: ljutomerska in vinogradniška Kog-Vinski vrhovi. Med ljudmi je vladalo veselo razpoloženje. Govoril je sekretar OK KPS tov. Tramšek. Se poslednjič pred odhodom je prikazal pomen tega dela. Frontovci so to v glavnem že vedeli. Vedeli so, zakaj gredo, toda sekretar jim je povedal, da je njihovo delo veliko bolj pomembno, kot pa so si sami to predstavljali.

Na kolodvor je spremljala brigado valovita množica. Samozavest in radost odhajajočih je tudi v njih vzniknila kot plamen. Se sami bi šli, toda njih čaka prav tako velika naloga: opravljali bodo dela tistih, ki odhajajo. Nič; nobeno delo ne sme biti v zaostanku.

Končno je vlak krenil. Lokomotive je prav tako radostno zasopihala, kot so zaklicali odhajajoči. Vzkliki, pozdravi, glasovi so se mešali v en sam val radosti. Takšna je naša borba za plan, za boljše življenje. Tak je odgovor klevetnikom.

K. J.

Tekmovanje v čast rojstnega dne maršala Tita je utrdilo mladinsko organizacijo ljutomerskega okraja

Ni dolgo, odkar je minil IV. kongres LMS, ki je prinesel nove sklene in naloge za nadaljnje delo mladine. V tekmovanju pred IV. kongresom je mladina ljutomerskega okraja žela lepe uspehe. To delo pa ni prenehalo s kongresom, ampak se je nadaljevalo v tekmovanju v čast rojstnega dne maršala Tita. V tem tekmovanju so doseženi vidni uspehi. Predvsem študiju se je posvečalo veliko pažnje. Izvedenih je bilo 80 političnih predavanj po vsem okraju: tako, da je

Aktivi vinogradniških zadrug so poleg prostovoljnega dela in študija dosegli lepe uspehe tudi na polju fizkulturnega udejstvovanja. Tako je aktiv vinogradniške zadruge Železne dveri organiral fizkulturni aktiv, v katerega je vključeno 90% mladine. Ta aktiv namerava s časom organizirati iz aktiva telovadno društvo. Tudi aktiv Vinski vrhovi je organiziral svoj fizkulturni aktiv, v katerem je zajetih že lepo število mladincev in mladink. V tem aktivu se tudi kulturno prosvetno delo dobro razvija. Vendar je ni opaziti prave discipline. Tudi aktiv Kerenčič se je v tem tekmovanju lepo razvil. Vsi ti aktivi pa so delali tudi prostovoljno v čast rojstnemu dnevu maršala Tita in naredili 2000 delovnih ur.

V času tekmovanja v čast rojstnega dneva maršala Tita so bili ustanovljeni trije mladinski aktivi s preko 70 člani.

Na podlagi uspehov, ki so jih pokazali nekateri mladinski aktivi v okraju, je dal priznanje Okrajni komite LMS v Ljutomeru sledečim aktivom: aktivu Železne dveri, aktivu Vinski vrhovi, aktivu Kerenčič, aktivu Godemarci, aktivu Bodislavci, aktivu Tovarne usnja in aktivu gimnazije. Lepe uspehe bi lahko dosegel tudi aktiv mladine Verženja, vendar se je proti pričakovanju delo aktiva poslabšalo in za to nosi krivdo sekretar aktiva, ki je v poslednjem času večkrat sklical mladino, ki se je zbrala in ga zaman čakala.

Za vestno in dobro delo po aktivih pa je pohvali OK LMS Ljutomer naslednje najboljše inštruktorje in predsednike aktivov: inštruktorico OK LMS tov. Kotnik Rezko, sekretarko aktiva Železne dveri Vogrinec Emico, sekretarko aktiva Bodislavci: tov. Slana Marijo, sekretarko aktiva Godemarci Novak Dragico, blagajničarja aktiva Veržej Stanišek Ludvika, sekretarja aktiva II. razr. gimnazije Brunec Ivota, sekretarja aktiva Miklavž Zadravec Franca, sekretarja aktva Železne dveri Vogrinec Alojza in tov. Nemec Branka, člana aktiva Bučkovci.

Okrajni komite LMS Ljutomer je v povezavi z upravo za delovno silo že lepe uspehe v razkrinkovanju kulaških elementov, ki so in še v precejšnji meri izkoriščajo mladino: hlapce, služkinje in pastirje. V zadnjem mesecu je vključenih čez 100 mladincev — hlapcev, služkinj in pastirjev v industrijo, v mladinske in frontne brigade. V zvezi z izkoriščanjem istih je bilo kaznovanih 66 vaških špekulantov s skupno vsoto 355.300 din.

Mladina je pristopila v tem času tudi k pripravam na volitve v krajevne komitеje. Tako bo v soboto postavljen prvi krajevni komite pri Miklavžu. Tudi ostali aktivi, kot Korenčič in Vinski vrh ter sosednji se pripravljajo že ves teden, tako da bodo postavitev svojega krajevnega komiteja čim bolj svečano proslavili. V prihodnih dneh bodo postavljeni krajevni komiteji v naslednjih krajih: na Cvenu, v Verženju, v Radoslavcih, v Tomažu, v Stročji vasi, v Razkrižju, v Ivanjkovcih. V mestu Ljutomer pa bo v prihodnjih dneh izvoljen mestni komite LMS.

Sindikati!

Tekmovanje v čast II. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije za Slovenijo bomo zaključili z udarniškim delom pri melioraciji naših polj. Masovna udeležba vseh članov sindikata — to bo najlepši pozdrav našemu kongresu. Zato v nedeljo vsi na delovišče odvodnega kanala ob Murski Soboti. Kot smo tekmovali v predkongresnem tekmovanju, tako bomo tekmovali v nedeljo dopoldne pri izkopu kanala.

Sindikati Murske Sobote!

V nedeljo dopoldne do devete ure se bomo zbirali k udarniškemu delu! Naše geslo naj bo: »V čast II. kongresu ZSS čim več prostovoljnih udarniških ur!

V nedeljo vsi na delo!

Tekmujmo za večjo strokovnost dela!

OKRAJNI SVET, MURSKA SOBOTA.

Izvolili smo svoje zastopnike v oblastni ljudski odbor

Zasedanje okrajnih ljudskih skupščin v Radgoni in Murski Soboti

Zasedanja Okrajnega ljudskega odbora za okraj Radgona, ki je bilo 20. t. m., se je udeležil tudi minister Hellj Modic. Od 50 članov odbora je bilo prisotnih 40. Zborovanje je naglasilo predvsem to, da se bo z ustanovitvijo oblastnega ljudskega odbora pospešila socialistična preobrazba našega kmetijstva. O tem je potekala tudi diskusija po referatu tov. Dragota Seligerja iz Maribora.

Pri volitvah odbornikov začasnega oblastnega ljudskega odbora so bili ob odobravanju navzočih izvoljeni:

Seliger Drago, oblastni sekretar LMS, Pavlica Zlato, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Radgone, Kocipar Peter, organizacijski sekretar Okrajnega komiteja KPS, Klobasa Slavko, kmet-zadružnik iz kmetijske obdelovalne zadruge Benedikt, Srpčič Jože, predsednik okrajne kontrolne komisije in Leskovec Franc, kmet-zadružnik iz kmetijske obdelovalne zadruge Žepovci.

Zatem je skupščina sprejela odlok o ustanovitvi in delovanju svetov stancvalcev ter Okrajnega avtopodjetja Radgona, nakar so bile izvedene nekatere spremembe in dopolnitve v Izvršnem odboru okrajnega ljudskega odbora Radgona.

V Murski Soboti je bilo zasedanje okrajne skupščine v nedeljo, dne 22. maja.

Po referatu in diskusiji, ki je v glavnem reševala vprašanje pospešitve socialistične preobrazbe vasi in druge tekoče probleme, so člani skupščine izvolili za začasni oblastni ljudski odbor enajst zastopnikov za murskosoboški okraj. Izvoljeni so bili:

Berglez Bela, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Murska Sobota, Benko Alojz, podpredsednik OLO in predsednik Okrajnega odbora Osvobodilne fronte, Ficko Franc, tajnik OLO, Kikec Anton, poverjenik za promet pri OLO M. Sobota, Barbarič Karel, član agitprop oddelka pri Okrajnem komiteju KPS, Olas Ernest, poverjenik za trgovino in preskrbo OLO M. Sobota, Flisar Anton, kmet-zadružnik iz Domajinec, Gračner Tone, kadrovik OK KPS, Jerman Leopold, organizacijski sekretar Okrajnega komiteja KPS, Kočmelj Milenko, ljudski poslanec in Burger Rudi, personalni referent na oblastnem ljudskem odboru Maribor.

Sindikati so pričakali svoj kongres v pojačani borbi za dosego plana in izpolnjevanju tekmovalnih obvez

V tekmovanju v čast II. kongresu ZSS so se vključile še nekatere nove podružnice, a nekaj podružnic je že izpolnilo svoje obveze. Vse ostale podružnice pa so pristopile k izvajanju zadanih obvez v čast II. kongresu ZSS.

Sindikalna podružnica Tovarne mesnih izdelkov je sprejela obvezo, da bo izkopala 60 m kanala za izboljšanje kanalizacije mesta Murske Sobote.

Sindikalna podružnica »Perutnina« je sprejela obvezo, da bo sodelovala v tekmovanju v čast II. kongresu ZSS izven tekmovanja v čast kongresu sindikatov trgovskih podjetij z naslednjim: uredili bodo grupni Steno-čas in grupni grafikon udarniškega dela, točno bodo poročali o izvršenem dela za kongres. Pri uredi-

Sindikalna podružnica Gozdnega gospodarstva si je zadala poleg že sprejetih obvez še obvezo, da bodo brigade, ki jih je dala za sečnjo lesa in pripravo izvornega lesa, ostale na delu, dokler ne pripravijo 8000 m³ izvornega lesa.

Sindikalna podružnica USTROJ-a si je zadala nalogo popraviti vse stroje, ki se nahajajo v delavnici. Obvezo je izpolnila že 90%.

Sindikalna podružnica Odkupnega podjetja izvršuje svoje obveze in je naredila že 58 prostovoljnih delovnih ur, in to pri razkladanju strešnih opek, ki so jih razkladali štiri vagone, in to 24.000 komadov. Prav tako so naredili precej pri nakladanju krompirja in ovsa se dva 15 tonska vagona. Pri tem so zmanjšali čas nakladanja za pol ure. Uvedli pa so tudi redni študij.

J. P.

M. ŽARKA

Kako sem srečala Tita

(Iz zapiskov brigadirke)

Bilo je hladno nedeljsko jutro, 8. avgusta. Odšli smo že zgodaj zjutraj v Kanal, da bi dokončali delo na 3. odseku in s tem izvršili dekadni plan.

Tekmovanje se je bilo že močno razvnelo, ko nas je sonce obsijalo s toplimi žarki. Sleherni od nas se je zarii v zemljo in delal z zavestjo, da bo z vsakim kubikom, z vsako samokolnico in z vsako kapljico znoja trdnejša tvorba borbe za socializem.

Vsak si je zadal sklep, da ne zapusti dela, preden ne doseže norme — dva kubika, zato smo se zarili v delo s potrojeno silo.

Jožica se je zravnala, da si za trenutek oddahne. Zagledala je mladinca, ki je tekel po nasipu.

»Zagotovo bo spet kaj novega,« je dejala Lojzetu in se ponovno lotila dela. Radovednost jo je mučila in si ni mogla pomagati. Ponovno je pogledala vzdolž nasipa in spoznala v mladincu sekcijskega kurirja.

Le-to je že od daleč kričal na vso moč:

»Nehajte in v zbor!«

»Kaj ne bomo končali, tovariš komandir?« je vprašala najmlajša brigadirka Olga in začudeno pričakovala odgovor.

Obstopili smo kurirja, ki v prvem trenutku [illegible] niti govoriti ni mogel.

»Najboljši četi naj takoj kreneta v Solkan,« je končno iztisnil.

Brigada je onemela.

»Kaj pa naj to pomeni?« Komandantu se je zresnil obraz. »Plan moramo izvršiti; potem pa lahko gremo vst. Saj smo takoj gotovi, dve uri in . . .«

»Povelje štaba sekcije!« mu je odločno odvrnil kurir in odhitel dalje.

Čakali smo na povelje komandanta in bili prepričani, da nas pusti pri delu.

»Prva in druga četa pripravita orodje in zbor, ostali pa delajte do dvanajstih, potem pa domov!«

Zašumelo je med brigadirji.

»Mi ne gremo, naj gresta druga in tretja,« je dejal komandir prve. »Slabši so in ne bodo končali, mi pa bomo to z lahkoto izvršili . . .«

Brigadirjem prve čete so zažareli obrazi.

»Tako bom delal, da bo veselje,« se je oglasil Lojze in dalje mazal samokolnico.

»Res, tako bo najboljše,« mi izmečemo hitro par kubikov — pa bo.«

»Hura na kubike!«

»Hura, hura, hura!« in že so bili pri svojem delu.

Komandantu, ki je dajal namestniku zadnja navodila, se je zresnil obraz. »Mnogo uspehov!« je zaklical brigadirjem in pobitel [illegible] obhajajočimi.

Še pred pol ure vedri in nasmejani borci s kubiki, so se brigadirji sedaj kot ujetniki pomikali s povešenimi glavami. — Plan ne bo dosežen . .

Prišli, smo na glavno cesto in ostrmeli nad ogromno množico brigadirjev, pomešanih z domačini. Množica se je valila proti Solkanu.

»Poglejte, zastave so izobesili,« se je oglasil nekdo. Začudeni smo opazovali ta vrvež, nevedoč, kaj vse to pomeni.

Mimo nas je pridrvel kolesar iz mesta. Vprašanja so letela z vseh strani: »Ka je, kaj pomeni to . . .? Kdo? saj ni mogoče!!! Kje vendar?«

Kolesar nas je začudeno pogledal. »Tito-« je še utegnil kriknili, in ni ga bilo več.

»Kaj, kaj?« Prednji so spraševali zadnje, zadnji spet prve: »Kaj je dejal?« »Da je Tito . . .« — »saj ni!« »Ne, ne verjamem.« — »Kaj je vendar?« je vzrojil Mirko. Dolga Maca mu je prav tako kot prej kolesar začudeno dejala: »Tito!«

»Kaj Tito? Kakšen Tito? Kaj ste neumni!« se je hudoval Mirko. »kje pa . . .« »kdo pa je spet raznesel to,« se je jezil komandir na druge. »Kako pa naj bi Tito prišel sem. Mislite, da ima res toliko časa, da bi hodil na obisk k tako neumnim goskam.« orl se je na brigadirke, ki so bile spet prve v upihanjih.

Umolknili smo. Vsak izmed nas pa je premišljeval samo o Titu.

»Mi pa smo res neumni,« se je hudovala Mara. »Najbrž nam je kolesar hotel povedati, da govori Tito po radiu, mi pa kar. Tito je tu, Tito nas je obiskal . . . in čudno, da si še kdo ni izmislil: »Glejte, tam je Tito!« Kje pa ima človek s tak. veliko odgovornostjo čas, da bi prišel k nam . . .«

Prišli smo do prvih hiš Solkana.

Vse je vrelo na trg. Petje, harmonike, vzkliki, hiše okrašene z zelenjem, po vrtovih so trgala dekleta cvetlice in jih vila v šopke. Za koga . . .?

In spet se nas je lotevala radovednost. Spraševali smo mimohiteče, kaj vse to pomeni. Začudeno smo gledali in brez odgovora hiteli dalje.

»Kaj pa, ko bi le bil Tito?« je spet na glas pripomnil nekdo.

»Ti teslo ti, kaj pa misliš« ga je iz lepih misli zdramil sosed.

Trenutki pričakovanja so bili obupni. Napetost se je stopnjevala, čim bolj smo se bližali trgu.

Majhen deček nam je pritekel nasproti in na vprašanje, kaj se v mestu dogaja, ki smo ga ta dan že nešteotkrat ponovili, nam je veselo odgovoril: »Tovariš minister pride!«

»Ah, saj ni mogoče . . . O, mi neumneži . . . in Tito . . . ne, saj to sploh ne bi bil mogoče, da . . . toda . . .« Bili smo razočarani, a vendar tudi veseli, da se za naše delo zanimajo tako pomembni ljudje. Sedaj so se nam sanje o Titu zdele nemogoče.

Na trgu smo pričakovali goste. Cveta je dobila šopek, da jih pozdravi v imenu delovnih brigad. Bili smo strahovito nestrpni.

»Tito, Tito, Tito. Tito!« je zagrmelo z druge strani trga.

Zadržali smo dih.

»Saj, ali nemara vendarle Tito . . .?«

»Avtomobili, avtomobili!«

Pred nami se je ustavil avtomobil in njega je izstopil mož s črnimi naočnikami in nrikupnim obrazom — bil je tov. Kardelj.

»Tito — Kardelj, Tito — Kardelj!« smo veseli, če že ne moremo videti Tita da vidimo vsaj moža, ki se je boril na pariški konferenci za naše primorske brate, katerim smo prav mi v teh dneh gradili Novo Gorico.

»Tito — Kardelj, Tito — Kardelj, Tito . . .«

Utihnili smo. Ostrmeli. Se sedaj ne veš, ali sem takrat okamenela ali me je pogled na podobo, ki se nam je prikazala, tako prevzel, da niesem mogla vzkliniti te ljube besede »Tito«. Kajti pred nami je stal res pravi Tito, prav oni katerem smo toliko govorili, pred nami je stal pravi Tito, vzgojitelj in učitelj mladine, in se nam smehljal. Mislili smo in nismo verjeli lastnim očem. Skandiranje »Tito« se je slišalo samo z druge strani trga.

Tedaj pa naenkrat, ko da bi se utrgal plaz z najvišje gore sveta in drvel, mimo in strahovito potresal zemljo ter se ni prav nikjer ustavil, je zagrmelo iz 82 Prekmurcev: »Tito, Tito, Tito! . . .«

Tovariš Tito pa se nam je le smehljal. Odločne gube okrog usten so se popolnoma razmehile — on pa se je samo smehljal.

Čutila sem, da bi za te smehljaje, te poteze, za odločne oči, z eno besedo za Tita bi dala vse, kar je v mojih močeh.

Tega nisem čutila le jaz, čutili smo vsi, od prvega do zadnjega. Vsi smo čutili veličino tega moža, njegove od-

Petnajst zadružnih domov je v murskosoboškem okraju

V nedeljo je bila otvoritev zadružnega doma v Prosenjakovcih

Kljub slabemu vremenu, ki je pričelo z dežjem že zgodaj zjutraj in je v preseldkih deževalo ves dan, je bila otvoritev zadružnega doma v Prosenjakovcih ob napovedanem dnevu. Ta zadružni dom je eden največjih, ne samo v okraju, ampak tudi prednjači med zadružnimi domovi okoliških okrajev. V gradnjo tega doma so vaščani vložili 24.000 delovnih ur. Od tega je prostovoljnih 19.000. Največ prostovoljnih delovnih ur so dali frontovci. Skoraj enako pa so delali mladina in žene. Tudi pionirski odred »Štefana Kovača«, ki šteje 46 članov, je mnogo pomagal. Za delo, ki je bilo vzgledno, je odred sprejel zlato značko.

Zadružni dom so pričeli graditi v septembru 1948. leta in so že koncem novembra morali prenehati s samo gradnjo vsled nepovoljnega vremena. Ob samem začetku so pričeli z brigadnim sistemom dela in so kmalu spoznali pravilnost takega dela. V zimskem času pa so pripravljali les za gradnjo. Pripravili so ga 140 kub. metrov. Za zidavo so porabili 115.000 zidakov, 14.000 kom. strešne opeke, 2500 kg betonskega železa, 400 kubikov gramoza, 425 kubikov peska, 1 vagon apna in 35 ton cementa.

Pri otvoritvi zadružnega doma je sodeloval pevski zbor SKUD »Štefan Kovače iz Murske Sobote. Po himni, ki jo je zapel pevski zbor, je govoril tajnik KLO Prosenjakovci in predsednik uprave za gradnjo zadružnega doma, tov. Kolša Aleksander, ki je v svojem govoru, katerega je prevedel tudi na madžarski jezik, kajti tu prebiva madžarska manjšina, poudaril je važnost tega doma ne samo za vas Prosenjakovci, ampak tudi za okoliške vasi. V imenu Okrajnega ljudskega odbora pa je spregovoril tov. Benko Alojz, podpredsednik OLO Murska Sobota. Govoril je tudi predstavnik JA podporočnik Španovič Nikola.

V imenu okrajne uprave za gradnjo zadružnih domov je spregovoril tov. Štefanec Ludvik, ki je prebral imena nagrajenih in jim tudi podelil nagrade. Zlate značke je sprejelo osem graditeljev in pionirski odred »Štefan Kovač«. Srebrne značke je sprejelo osem graditeljev, a bronaste šest graditeljev. Poleg tega pa so bili nagrajeni tudi s knjižnimi nagradami.

Po sprejemu nagrad so nastopili pionirji z recitacijami in telovadnimi vajami. Potem je pa zapel pevski zbor SKUD »Štefan Kovač« iz Murske Sobote nekaj umetnih in narodnih pesmi.

Po tem sporedu je zalgrala vaška godba iz Kuzme in krenili so za godbo gasilci, ki so prav tako sodelovali na proslavi, toko gostje iz Murske Sobote kot vaščani na mesto, kjer se je proslava nadaljevala z ljudskim veseljem.

Pesmi, ki so jih zapeli pevci iz Murske Sobote, so razgibale vaščane in kmalu je zavelo veselo razpoloženje, kljub dežju, ki se je zopet vlil.

Uspeh, ki so ga dosegli, pa jih ne zadovoljuje. Takoj bodo pristopili še k notranji opremi doma, tako, da bo dom kmalu postal pravo gospodarsko in kulturno središče vasi. Vsekakor je ta uspeh omembe vreden, kajti s tem se je zopet pokazala strnjenost in zavest prebivalcev naših obmejnih vasi, ki z delom odgovarjajo na vse klevete informbirojevskih prostašev, ki hočejo s svojimi klevetami ovirati pravilen razvoj socialistične preobrazbe.

Prosenjakovčani so z dograditvijo zadružnega doma dosegli novo delovno zmago. Zadružni dom, ki je že petnajsti v okraju, je plod strnjenega dela frontovcev, plod pravilne in široke aktivizacije ljudi v socialistično izgradnjo vasi.

D. P.

V Razkrižju so ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo

Do te nedelje je bila v Razkrižju zadružna ekonomija. Zdaj pa se zbirajo v osnovni šoli z namero: ustanoviti obdelovalno zadrugo. V tem lepem pomladanskem dnevu, ko se je zdanilo v ljudeh in vzvalovilo, je bilo čutiti svečanost, prazničnost, ki se kaže v razgibanosti, v pričakovanju nečesa velikega in novega.

Ta dan bo za vedno ostal v spominu domačinov. To bo pomemben dan za vso vas in še za okolico, saj se s tem dnevom obračunava s starim in se ustvarja novo. To novo je naprednejše delo in več prostosti. Ljudje ne bodo več sužnji svoje zemlje, ampak narobe — njeni gospodarji.

Ni dolgo, odkar so ustanovili ekonomijo. Tu je bilo najtežje — odločiti se. Ko so se prvi trije odločili je že šlo in tudi drugi so pristopili. Ti trije so bili Kutnjak Simon, Horvatič Franc in Zuman Jožef. Skupno so imeli 41 ha zemlje. Njihova skrbnost je privabila tudi druge. Ekonomija se je večala. Razdiralnih parol je bilo vse manj. Razbile so se ob uspehih zadružne ekonomije, kot vsi ob skali. Ko so tisti, od katerih so se širile parole: »Propadli boste. Kruha vam ne bo dovolji«, čepeli v svojih kočah, ki niso doživela že desetletja prenovljenja, sred svoje zemlje, ki jim je že desetletja počasi in sigurno propadala, kaži dones je bil vedno manjši, se je zadružna ekonomija lepo razvijala z uvajanjem agrotehničnih novosti in prijemov.

Do te nedelje se je vključilo v zadružno ekonomijo že osem kmetov. Teko jih je zdaj skupno 11. Posedujejo ga že 110 ha zemlje. Od tega je celih 80 ha obdelovalne.

»Vse pogoje za ustanovitev obdelovalne zadruge imamo,« so ugotavljali že delj časa. »Potrebno bo izvoliti le še upravni in nadzorni odbor«.

Tako so tudi storili. Zbrali so se to nedeljo in ustanovili obdelovalno zadrugo. Premišljevali so dovolj in tudi prav premislili!

»Preveč se je človek navadil na svojo zemljo,« so govorili in mislili seveda predvsem naše. »Zadružno — to je naše in pa prav tako moje«.

»Pa bodo tudi ostali vstopili!« je pripičan nekdo v ozadju.

Tako zbrani v osnovni šoli, niso dolgo čakali. Tovariš Horvatič je spregovoril. Govoril je o nujnosti prehoda iz razsebnega gospodarstva v velika zadružna. Tu ne gre le za korist zadružnikov, ampak za vse delovno ljudstvo. V industriji so naprej — zato je treba tudi kmetijstvo zganiti. Z zadružnim načinom dela bo kmalu prišlo ravnovesje. Samo eno je vmes — zadružništvo je ljudem tuje, zato se ga ponekod tudi branijo. Pa se ne bi, toda marsikdo meče laži med naše kmete in ti so zbegani. Treba bo študirati zadružništvo in vsakemu bo takoj jasno.

»Kakšna pa naj bo ta naša zadruga?« so vsi premišljevali, pa se jim je zdelo da bo najbolj prav, če bodo imeli zadrugo privega tipa. »Enostavna je in najmanj napak lahko naredimo,« so mislili. Pa so tako naredili.

Sprejeli so pravila. Razvila se je diskusija. Pogovarjali so se o nadaljnjem delu zadruge. Samo trilntrideset za delo sposobnih imajo. To ni ravno največ.

»Pa bomo vseeno uspeli!« so dejali korenjaško. »Bomo pač malo bolj trdno zagrabili!«

Živine je pri njih kar dovolj, le te kakšen konj ne bi škodil. Stroji tudi ne manjkajo. Najmanj pa manjka volje.

Uvedli bodo brigadno desetinski sistem dela. Postavili bodo norme. Tovarišico Krauthakerjevo so s tem namenom poslali na normirski tečaj. Pa ne bodo čakali njene vrnitve. Ona jim bo le pomagala s svojim znanjem, ko pride.

Sami pa hočejo že prej premestiti to težavo.

Vsi so se strinjali z uvajanjem norm.

»Vsak naj dobi kolikor naredi!« so povdarjali. »Lenuhov nikjer ne rabijo.«

Za predsednika upravnega odbora so izvolili Horvatiča Štefana, a za predsednika nadzornega odbora pa Žmana Jožefa. Ta sta izmed prvih pristopila in sta najbolj seznanjena z vsem. Njima zaupajo vsi. Tudi brigadirja za vsaj o vas so določili. Pa še višino zadolžitve in višino obratnega kredita ter investicijskega kredita, ki bo uporabljen predvsem za gradnjo hlevov.

Tako so prav na vse pomislili, kot so že davno pomislili na pomladno setev, ki je zdaj že 100% končana.

Po zboru pa so prešli na šale in burke. »Po resnih pogovorih je potrebno razvedrilo.« trdijo.

Spominjajo se govoric o kotlih in vsem mogočem. Vsak ima kakšno domislico. Da, smešno je vse kar je zastarelo. Nekoč so tudi oni kaj sličnega govorili, ker so pač od nekod slišali. Takrat pa še ni bilo ne zadruge ne ljudi, ki bi vedeli kaj več o zadrugah povedati — je bilo pač tako. Zdaj pa vsak vidi in ve kako je. Tiste zastarele govorice pa prav tako ničemur ne služijo — kot informbirojevske klevete.

»Za vsak dan, ki so ga zamudili, jim bo žal!« je pribil nekdo.

B. A.

Plenum ljudske prosvete v Murski Soboti

Prvega plenuma, ki je bil meseca aprila, se je udeležilo premalo število ljudsko prosvetnih aktivistov. Zato je bil sklican ponovni plenum v nedeljo 15. maja, katerega se je udeležilo nad 100 udeležencev. Med njimi je bilo manjkno število delegatov iz Dol. Lendave, ker bi po nasvetu IOLPS plenum moral zajeti vse Prekmurje, kot gospodarsko in politično enoto, pokrajino, ki ima iste gospodarske interese in naloge v našem skupnem gospodarstvu. Žal da med majhnim številom delegatov iz Dol. Lendave ni bilo vodečih aktivistov iz Dol. Lendavskega okraja. Tudi najavljena delegata s strani IOLPS iz Ljubljane nista prišla.

Prekmurje ni preživelo globljih pretresljajev za časa NOB in je bilo nekako ločeno od skupne borbe jugoslovanskih narodov v borbi proti okupatorju in domačim izdajalcem. Tudi ni imelo težjih materialnih izgub, kakor ostali deli naše domovine in ljudstvo ni razumelo in sprejelo borbe za socializem tako, kakor ljudstvo v ostalih delih naše republike in vse Jugoslavije. Temboli je danes razgibano to ljudstvo, ko ga je zagrabilo delo našega plana. Danes je gospodarsko razgibano in slep je tisti, ki ne vidi razgibanosti našega ljudstva v okraju. V našem kmečkem gospodarstvu nastajajo korenjte izpremembe. Nastajajo zadružne ekonomije, nastajajo kmečko-obdelovalne zadruge in sicer v gospodarsko najmočnejših vaseh okraja (Tešanovci, Seboborci itd.). Plaz, ki ga je zganilo vztrajno delo vodstva KP in njenih članov, je dokaz vsem obrekovalcem naše Partije, ki so skušali potom Informbiroja in svojega propagandnega aparata onemogočiti delo naše Partije na vasi. Najboljši odgovor daje tem ljudem naše delovno ljudstvo samo, ki z delom ruši prazno, lažnivo, klevetniško propagando kominformbirojevcev, pa bodisi to iz Pešte, Sofije, Moskve, Varšave ali iz Pariza in Rima. Gospodarski plan jim kakor težko kladivo razbija in drobi kampanjo, s katero so mislili s pomočjo nekoliko domačih izdajalcev, ki so pobegli v inozemstvo, načrtno zaustaviti pot socialističnega razvoja vasi pri nas.

Ravno tako je kulturno prosvetno delo v našem okraju zavzelo močan razmah. To delo izraža veliko število kulturno-prosvetnih prireditev, veliko število knjižnic, odrskih družin, ki nastopajo; dvig števila pevskih zborov in folklornih ter plesnih skupin. Razmah izraža vse večje število prireditev ob priliki državnih praznikov, ustanavljanje izobraževalnih tečajev, ter vse večja udeležba ljudstva v kulturno-prosvetnem življenju sploh.

Okraj ima danes 70 ljudskih knjižnic, 34 odrskih družin, 9 pevskih zborov, folklorno skupino v Beltincih, plesne skupine v Gor. Lendavi, Petrovcih in Murski Soboti; imamo organizirano Ljudsko univerzo, ki sedaj načrtno priteja predavanja v centru in na vasi.

Na plenumu smo preresetali naše dosedanje delo po posameznih panogah ljudsko prosvetnega dela.

70 knjižnic in sicer samo ljudskih knjižnic, razen strokovnih in šolskih knjižnic, ki so na vseki šoli, redno deluje v okraju. Knjige se nahajajo v glavnem v šolskih postojih, toda danes so že ljudi v čitalnicah kakor n. pr. v Ženkovcih, Lemerju, Fokovcih in Tešanovcih, kjer imajo tudi skupen radioaparat ter v Predanovcih. Vse knjižnice delujejo. Imamo tudi knjižnice, ki obstajajo samo na seznamu, ker vsled nemarnega odnosa do knjig in poslovanja v knjižnici, knjig sploh ni. Takšen slučaj je v Ižakovcih, Melincih in Otovcih. Vsekakor je za obsoditi takšno ravnanje knjigami. Okrajni ljudsko prosvetni svet je dobil nalogo, da potom organizacije LMS zbere nazaj vse knjige v omenjenih vaseh. Razen tega se je v nekaterih knjižnicah nahajajo knjige, ki jih je treba izločiti. Takšen primer je v Beltincih. Knjižnica v Murski Soboti nima primernih prostorov in nima zadosti omar za knjige. Ob priliki proslave Prešernovega tedna je knjižnica dobila še 719 knjig v vrednosti 50.000 din, tako, da danes šteje okrog 2000 knjig in nima primernega prostora za knjige. Razen tega je nujno potrebno, da bi odprli čitalnico v Murski Soboti. Delavstvo iz Sobote premalo sega po knjigah. Napaka je pri kulturno-prosvetnih referentih v sindikatih, ki ne vršijo svoje dolžnosti tako kakor bi morali. Poročila o delu knjižnic so neredna. Vsekakor je pohvaliti knjižnico v Serdici, Murski Soboti, Bokračih, ki si je sedaj naročila tudi radioaparat, knjižnica v Tešanovcih, ki je že vključena v izobraževalno-umetniško društv. v Tešanovcih, knjižnica v Puconcih Šalovcih, Beltincih, Gor. Lendavi, Brezovcih, Gor. Petrovcih, Vidovcih, na Cankovi, v Krogu itd., toda poročii ni iz Prosenjakovci, ki so izredno poživeli ljudsko-prosvetno delo v kraju, ni poročil iz Ženavelj, ki imajo zadružni dom in še nekaterih.

Odrske družine imajo dobre programe, oziroma predvajajo dobre igre po vsebini. To so: Uroki, Miljion težav, Ženitev Matiček se ženi, Mlatilnica, Samljiva oseba, Talci, Triglavska bajka, Volkodlaki, Lavorjev venec, Mostovi, Razvžana življenja itd. Vodje dramskih družin vlagajo velико truda v to delo. Z delom se nujno javljajo napake, toda te napake je treba izločevati. Vsak vodja odrske družine in vsi sodelujoči igraici že ne vedo, da je treba z igro vzgajati in ne igrati igro zaradi igre same. Tri kategorizacije družin je družina v Melincih dosegla 54 točk, Ekonomski tehnikum 68 točk, Gimnazija Murska Sobota 76 točk, a Gor. Lendava 70 točk. Za kategorizacijo so se še javili Seboborci, ki pa niso še ocenjeni. Da je kategorizacija izvedena pri tako majhnem številu družin, kljub velikemu številu odrskih družin v okraju, je vzrok tal da v poletnih mesecih manjkajo družinam člani, ki so po zimskem času odšli na sezonska dela. Nekatere družine ne prijavljajo svojih nastopov (Križevci, Beznovci, Vadarci itd.).

Grajati je SKUD »Štefana Kovača«, ki ima ugodne objektivne pogoje za ustanovitev celo dveh družin v mestu in je prijavil družino za kategorizacijo, a do sedaj sploh ni nastopil s svojo družino.

Pevski zbori so slabo razviti v okraju. Pevski zbor SKUD-a »Štefana Kovača« je dvignil nazaj kvaliteto zbora, oziroma preživel je krizo, ki je prišla najbolj do izraza na III. reviji v Mariboru. Zbor je dobil tedaj nove člane in spremenil pevovodjo. S sedanjimi svojimi nastopi v Murski Soboti, Beltincih, Gor. Lendavi, na državnem posestvu v Rakičanu, ob priliki otvoritve zadružnega doma v Čepincih je pokazal, da je kvalitetno dosegel svojo prejšnjo višino, če ne celo presegel, kakor to sodijo poslušalci. Pevski zbor iz Beltincev ima dobro osnovo. Nastopil je 1. maja skupaj z zborom SKUD-a »Štefana Kovača« na proslavi v Murski Soboti. Pod dobrim vodstvom bo okraj dobil novo pevsko skupino, ki bo obiskovala naša gradilišča in vasi v okraju. Pionirski pevski zbori nastopajo v glavnem na prireditvah v domačih krajih, kjer je sedež šole. Imamo v okraju vasi, kjer bi morali ljudskemu petju dati, le dobro strokovno vodstvo in organizacijsko oblико. Tako se n. pr. javlja spontano petje ob priliki odrske prireditve, a poročajo, da zbora ni. Postavlja se nujna naloga Okrajnemu ljudsko-prosvetnemu svetu, da organizira pevovodski tečaj, kakor tudi režiserski tečaj. Tečaja bosta letos v jeseni.

Folklorna skupina v Beltincih je pravilno organizirala v svojem delu mladino oziroma pionirje, ki so nastopili na proslavi 1. maja v Murski Soboti in pri otvoritvi zadružnega doma v Dokležovju. V Murski Soboti ima plesna skupina sindikalno kulturno umetniškega društva »Štefana Kovača« ugodne pogoje za svoj razvoj, ker ima dober kader za plese. Napaka društva je, da ni zajelo še v svojo skupino tovarišico, ki je končala plesni tečaj v Mariboru in da ta deluje le v prejšnji skupini. Tovarne perila, Gor. Lendava ima tudi svojo plesno skupino, a z razvojem izobraževalno umetniških društev se bo verjetno dvignilo število skupin, ker ima okraj ugodne pogoje za razvoj te panoge ljudsko-prosvetnega dela.

Ljudska univerza je pešala. Kriva je bila organizacija, ki ni zajela vseh predavateljev. Danes ima okrog 20 predavateljev, ki že predavajo. Predavatelje so vzeli iz vrst gospodarskih strokovnjakov, iz vrst naših nameščencev, zajeli so predavatelje iz sindikata prosvetnih delavcev, iz vrst zdravnikov in okrajnih političnih aktivistov. Uprava za vode bo dala predavatelje, ki bodo od 1. do 10. junija t. l. imeli predavanja o melioraciji Prekmurja. Predavanja bodo v našem okraju v Murski Soboti, na Tišini, v Beltincih, na Cankovi, v Brezovcih, ter po možnosti v Rakičanu.

Ostala predavanja bodo v Dol. Lendavskem okraju. Zdravniki bodo predavali o nalezljivih boleznih v našem okraju (tuberkuloza, trahom); gospodarski strokovnjaki bodo predavali o sladkotni pest, sadjarstvu, čebelarstvu, zadružništvu. Ta predavanja iz gospodarstva bodo imela politično gospodarsko perspektivo. Prosvetni delavci bodo predavali o slovenski literaturi, o kolonialnih narodih in njih borbi, o razvoju živih bitij, nastanku živih bitij, razvoju glasbe, razvoju družbe, a v Tednu tehnike bodo predavanja pod naslovom »Tehnika v službi ljudstva«. Politični aktivisti bodo seznanjali ljudstvo s tekočimi političnimi vprašanji.

Izobraževalno delo na vasi ni zajelo tistega števila ljudi, katero bi moralo zajeti. Naši izobraževalni tečaji ki smo jih predvideli 23 v okraju, a odpovedali je 12, od katerega števila sta odpadla 2 tečaja, niso usposobili zadostnega števila kadrov, ki jih danes nujno potrebujemo v gospodarskem razvoju okraja, v novem, zadružnem načinu obdelovanja zemlje. Kje je napaka? Agitacija in propaganda za tečaj je bila slaba, množične organizacije niso skoraj sploh sodelovale, bili smo premalo borbeni, premalo uporni, premalo čuteči in udarni v borbi za te tečaje. Tako smo med trajanjem tečajev izgubili 100 tečajnikov od 313, ki smo ih zajeli v začetku v tečaje.

V okraju obstoje 4 prosvetna društva in sicer: SKUD »Štefana Kovača« v

(Nadaljevanje na 4. strani)

Na državnem posestvu v Jeruzalemu dobro gospodarijo

Jeruzalemsko vino je znano kot najboljše v vsej državi, a poznajo ga zelo dobro tudi izven meja. Zato se ni čuditi, če je prav državno posestvo dobilo za gojenje vseh vinskih vrst že dokaj diplom, priznanj in odlikovanj. Čeprav se polaga največja pažnja na državnem posestvu Jeruzalem prav vinarstvu, je tu lepo razvito tudi sadjarstvo, poljedelstvo, živinoreja in gozdarstvo. Poseduje pa posestvo tudi travnike.

V vinarstvu najbolje uspevajo in tudi večinoma gojijo ljutomersko ormoške vrste. Veliko pažnjo posvečajo predvsem obnovi vinogradov. Letno se obnovi 8 hektarjev. Obnovo v večjem merilu pa preprečuje pomanjkanje sadik, ki pa jih je pričelo posestvo samo gojiti. Predvsem goji selekcionirane sadike šipona, muškatnega silvanca, laškega rizlinga, dišečega traminca, belega burgundca. Selekcija pa je tukaj individualno zajeta in množična. Do zdaj je cepljeno že nad 120.000 sadik. Gospodarstvo je začelo tudi s poskusnim gnojenjem v vinogradih. Do zdaj se je ugotovila razlika v odstotku sladkorne stopnje že za 13%. Prav tako se je pričelo s poizkusi v vzgajanju raznih višin. Tako so v teku poskusi v višinah 30, 70 in 100 cm. Predvideva se največji uspeh s srednjo višino. Tudi hektarski donos je v poslednjih letih občutno zvišan. Tako je donos burgundca 37 hl na hektar, dočim je v tej krajih donos na hektar le 20 do 25 hl.

Sadjarstvu je dalo gospodarstvo s svojim terasastim načinom gojenja lep razmah in ma polaga tudi največjo pažnjo poleg vinarstva. Vzgajalje se bodo vse vrste sadja. Predvsem pa bodo gojili sadno drevje srednje višine in pa nizko. Ti plantažne terasni nasadi imajo tudi to korist, da terasa vso vodo, ki jo da deževje, sproti posrka oziroma ni vodi dana možnost odteka, kot se je to godilo prej in so sadovnjaki trpeli zaradi suše. Tak način gojenje je primeren prav za te strme kraje in predvsem pod vinogradi. Terasasti nasadi omogočajo obdelovanje kot na ravnini in obdelovalni stroški se znižajo za polnih 75%. Gojili bodo najboljše sorte kot so to: bobovec, kanada, carevič in podobne. Pristopili so tudi h krčenju starih nasadov, kar omogoča hitro in najuspešnejše uničevanje kaparja, poleg škropljenja, ki ga vršimo 3 do 4krat letno.

Več pažnje polagajo tudi živinoreji. Za povečanje živinoreje gradijo hleve, zakaj hlevi, ki jih poseduje gospodarstvo zdaj, so le manjšega obsega. Predvsem bodo polagali pažnjo svinjereji, za katero je dana možnost in število svinj lahko povečajo na 100. Od svinj gojijo zdaj samo boljše vrste in od teh je za tamkajšnje okolje najprimernejša nemška žlahtna pasma. Pa tudi kokošjereja ni zanemarjena. Najboljša pasma, ki jo redijo, je štajerska kokoš. Pa tudi čebelarstvu polagajo pažnjo. Zdaj ima posestvo že 30 panjev čebel.

Za potrebe gospodarstva imajo tudi poljsko opekarno, v kateri so nažgali že lepo število opeke. V splošnem delo lepo napreduje in je še lepše prikazano na grafikonih. Tako so leta 1947 znižali proizvodne stroške za 30%. Tudi sindikat se je dobro zalagal in se bil pohvaljen za svoje delo. Uspeh dela sindikata kot upravnika posestva je viden v preseganju norm ki so bile uvedene že 1947. leta in ih je Državno posestvo Jeruzalem uvedlo prvo. Norme presega 30% delavcev do 15%, a 10% delavcev do 30%. Prav tako je bil organiziran že 1947. leta Dom tere in dela — tudi med prvimi v Sloveniji. V planu pa imajo še en DID. V DID-u, ki je zdaj na Drž. posestvu Jeruzalem je do zdaj 41 otrok delavcev in nameščencev. Tudi plan vseh panog izvajalo 100% Le v živinoreji in v vrtnarstvu še do sedaj niso uvedli realnih norm.

---

nost, njegovo odkritost in njegovo trdno voljo.

»Tito, Tito, Tito!«

Tito je stopil med nas.

»Od kod pa ste?« je vprašal Mojco.

Začudeno ga je gledala. Sama sebi ni verjela, da govori z njo res pravi Tito. Narahlo jo je prijel za roko in vprašal:

»Kaj pa ti je, mala?«

Zdrznila se je in komaj slišno dahnila: »Nič. Mi smo iz Prekmurja.«

Vse naokrog pa je vzklikalo Titu.

Postajali smo že hripavi, saj smo skoraj četri ure neprestano vzklikali: »Tito, Tito, Tito!«

Tito je še enkrat objel s pogledom ves trg in stopil v avtomobil.

Množica je zagrmela še bolj: »Tito, Tito!«

...vtomobil se je začel počasi odmikati. Tito je gledal skozi okence in nam mahal v slovo. — Mi pa smo vzklikali: »Tito... Tito!«

Avtomobil se je skril za ovinkom: »Ti, to, Tito, Tito!« pa je že vedno donelo po Solkanu. Ljudje so se počasi pričeli razhajati. Tudi mi smo odkorakali proti taborišču.

»V-eš j---a---z...« Jožica je hotela sosedu nekaj povedati, toda takoj je utihnila, ker je v grlu začutila pekoče bolečine. Isto je doletelo tudi nas ostale. Le Mirko in Drago sta še lahko med s-oj kramljala, ker sta kot komandirja bila navajena kričanja.

»Ali si ti že kdaj prej videl Tita?« je vprašal Mirko.

»Nisem...« Povej, če ni to diven človek? Njegov pogled...«

»Njegova postava...«

»Kaj pa njegov smeh, ha; ali si že videl človeka, ki bi se tako odkrito in vedno smejal? Pa njegova beseda! — Ne, jaz si ga res nisem tako predstavljal.«

»Pogledal me je s svojimi prodirajočimi očmi; moral sem povesiti pogled. Pomislil sem na vse napake, ki sem jih storil in zdelo se mi je, da mi Tito očita: »T., tovariš, ti pa nisi bil vedno na mestu...!« Mirko je povesil glavo.

Prišli smo domov.

»Plan smo izvršili,« s temi besedami so nas pozdravili oni, ki so ostali v Kanalu.

Šele tedaj smo se zbudili iz razmišljanja in vsi naenkrat smo hoteli pripovedovati o Titu. Na srečo pa nam grla niso dopuščala prevelikega krika. Samo tu pa tam, se je kateremu izvili nečloveški glas.

»Kaj pa vam je?« Začeli so se tako smejati, da je odmeval njihov smeh tudi po sosednjih hodnikih. Zlata od smeha ni mogla več stati, naslonila se je na zid in ee nam posmehovala. Morali smo biti re: posrečeni, ker se je smejal, in to od srca še vedno resni Matija.

»Tepci, kaj pa se krohotate? Videli smo Tita, pa konec,« se je oglasil Drago.

»Kakšnega Tita? ha — — ha, — — ha — —«

»Kaj, Tita? Vi, pa videli Tita? Ah — molčite, da ne počim...«

»Da bi vi videli Tita? Ha...« kaj ste znoreli? Ha, ha---uh, ha«.

»Z menoj je govoril«, je izdavila Mojca

»Tako vedro nas je gledal in se smehljal...«

Smeh je utihnil.

Sedaj smo bili na vrsti mi, da se smejemo njihovim obrazom.

»Kaj r-e-s?«

»Pripeljal se je v avtomobilu---«

In Mirko jim je začel pripovedovati srečanje s Titom, kakor sem vam ga opisala jaz. Samo da je bilo tisto pripovedovanje bolj živahno, ker smo ga dopolnjevali vsi in tudi Mirko je imel več besednega zaklada kot ga imam jaz, da je z njim lepše in lažje povedal to, kar je čutil.

»...in se odpeljal.«

Mirko je končal.

Žalostno so zrli predse tovariši, ki te sreče niso bili deležni.

»Tovariši, oni so videli Tita, mi pa smo za Tita izpolnili plan,« je molk odločno prekinil Ludvik.

»Vidiš, saj res, oni so ga videli, mi pa smo delali za Partijo, za domovino, za Tita, za plan izpolnili smo zadano nalogo, zadostili smo obvezi. Ko bi nas videl pri delu, bi nam prav gotovo dejal: »Prav je tako, brigadirji.«

»Prav gotovo pa je mislil tudi na nas, saj o mieli na vse, na vse brigadirje, na mladince, na vse ljudstvo. Čuti z nami...«

»Prav zato ga ljubimo tudi mi in čutimo z njimi!« je pribila Zlata.

»Naj živi naš dragi Tito!«.

»Naj živi! Hurraa...«

Po Kanalu je zagrmelo, odjeknilo je na vse strani, zadonela je pesem: pozdrav Titu.

Če bi nas videl, bi prav gotovo dejal: »Ej! Taki so moji brigadirji!«

*

Tako sem videla Tita, kot brigadirka. Teca dneva ne bom pozabila nikoli. Bil je najlepši, kar sem jih preživela doslej.

V Beltincih so ustanovili kulturno izobraževalno društvo „Ivan Cankar“

Že na plenumu Ljudske prosvete v Murski Soboti je delegat iz Beltinc pozval vse aktive, ki se bavijo s kulturno izobraževalnim delom, na tekmovanje v ustanavljanju kulturno izobraževalnih društev in za čim večji dvig istih. Beltinci so zelo resno prijeli za delo in komaj teden dni po plenumu so že sklicali ustanovni občni zbor društva, ki so mu dali ime po velikem slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju. V Beltincih so že doslej delovale razne skupine, ki so se bavile s kulturno-prosvetnim delom in dosegle tudi lepe uspehe. Tako folklorna skupina, ki je nastopala že v Mariboru in Ljubljani, ter dosegla v tekmovanju folklornih skupin drugo mesto v republiškem merilu. V zadnjem času se je zelo razvil pevski zbor, ki je dosegel že višino, da lahko gostuje kjerkoli v okraju in je na proslavi Prvega maja v Murski Soboti žel priznanje. Dramska skupina je že letos uprizorila Kranjčevo: »Pot do zločina«, in bo sedaj, čim bo dograjen zadružni dom, ki je eden največjih v okraju, imela vse pogoje, da se razvije na dostojno umetniško višino. V kraju imajo tudi svojo godbo na pihala, a v glasbeni šoli se vzgaja mladi kader za orkester. Ravnotako knjižnica obsega lepo število knjig, treba je le še zbuditi zanimanje med prebivalstvom, da bo bolj pogosto posegalo po dobri slovenski knjigi.

Vse gornje ugotovitve so dokaz, da je bilo v Beltincih kulturno prosvetno delo razgibano, ter tako dani vsi pogoji, da se še močneje razvije. Posamezne skupine pa so delale zase in je vse delo slonelo na posameznem voditelju skupine, zato so se odločili, da ustanovijo organizacijo, v kateri bodo to delo povezali in ki jim bo nudila tudi materialne pogoje za čim širši razvoj.

Dne 20. t. m. so sklicali v kino-dvorani ustanovni občni zbor, na katerem so ustanovili svoje novo društvo, kateremu so dali ime: **»Kulturno izobraževalno društvo Ivan Cankar«.** Že sama udeležba na občnem zboru, na katerega so bili poklicani vsi aktivi, ki se bavijo s kulturno-umetniškim delom, je dokaz, da se bo društvo lepo in zelo uspešno razvilo, saj je bilo prisotnih čez sto tovarišev, ki so že do sedaj aktivno delali v posameznih skupinah. Zagotovilo, da bo društvo lahko in pravilno delalo, je tudi v tem, da ga podpira krajevni frontni aktiv in dejstvo, da se je vanj vključila večina mladine. Lepo gesto je napravila kolesarska skupina fizkulturnega društva, ki se je v društvo vključila v celoti. Brez dvoma je beltinska kolesarska skupina najboljša v okraju, kar je ponovno dokazala tudi s tem svojim korakom.

Poleg odraslih članov bodo v društvu sodelovali tudi pionirji s svojo folklorno skupino, ki je odlično naštudirala domače prekmurske plese in že nastopala v Murski Soboti.

Na občnem zboru je bil izvoljen tudi upravni in nadzorni odbor društva. Da so izbrani v odbor najboljši tovariši, je dokaz, da so bili izvoljeni z velikim odobravanjem in sicer vsak posameznik, ki bodo skrbeli, da bo novo društvo upravičeno nositi ime, ki si ga je nadelo.

Za svoj program so si že sedaj postavili uprizoritev »Miklove Zale« in sicer pri otvoritvi dvorane v zadružnem domu. Pri tej uprizoritvi bodo sodelovale vse skupine in bo ob dramatski skupini pripravil pevski zbor vse vložke v igri in usposobil tudi soliste; folklorna grupa pa bo naštudirala potrebne plese. Da se poživi obisk knjižnice, so si postavili dva knjižničarja, ki bosta skrbela, da čim več ljudi pride do knjig in da se uredi knjižnica. Tudi godba na pihala bo vzgajala mladi kader in ga pripravila do nastopov. Že iz programa, ki so ga postavili, se lahko sklepa, da bo v društvu najlepše sodelovanje in da se bo pod vodstvom, ki je dobro izbrano, povzpelo na vidno mesto v okraju.

Poziv na tekmovanje, ki so ga sprožili v Beltincih, ni ostal neploden, ker je že našel odziv v kulturno prosvetnem aktivu v Križevcih, ki je sklical občni zbor vseh kulturno prosvetnih delavcev za dne 21. t. m. in tudi ustanovil svoje kulturno-izobraževalno društvo. Potrebno bi bilo, da jih posnemajo tudi drugi aktivi, ker jim bo naše ljudstvo hvaležno za vsako stvar, ki mu ga nudijo; na drugi strani s takim delom doprinesemo tudi svoj delež k izgradnji socializma po naših vaseh.

A. Š.

Kulturno prosvetno društvo „France Prešeren“ v Gornji Lendavi se lepo razvija

Ni še dolgo tega, odkar je bilo v Gornji Lendavi ustanovljeno vaško kulturno prosvetno društvo. Gornjelendavčani so društvu dali ime »France Prešeren«. Društvo, ki deluje pod okriljem Fronte in zajema vse sloje prebivalstva, kjer prednjačijo mladinci, naslanja svoje delo na zadružni dom in tako kaže v svojem dosedanjem delu po dveh mesecih obstoja že vidne uspehe.

Vodstvo društva se zaveda velike naloge, ki stoji pred njim, t. j. prevzgoje — socialistične prevzgoje — vaških množic. Zadružni dom daje za to delo društvu vse pogoje razvoja. V sklopu društva delujejo sledeči odseki: dramski, pevski zbor, literarni odsek, plesna skupina in odsek za domačo obrt. Od vseh sekcij društva sta najagilnejša pevski zbor in dramska skupina. Da bi se poživelo delo tudi ostalih sekcij — predvsem delo literarnega odseka — je društvo priredilo ob priliki otvoritve čitalnice v zadružnem domu lepo uspelo knjižno razstavo. Zelo okusno urejeno razstavo, na kateri je bilo razstavljenih preko 300 knjig, je obiskalo veliko število ljudi iz Gornje Lendave in okolice. To dokazuje, da je med našim kmečkim prebivalstvom veliko ljudi, ki poleg svojega vsakodnevnega dela stremijo tudi za svojo izobrazbo in pridno posegajo po knjigah.

Brez dvoma bi bilo dobro slične razstave prirediti tudi v ostalih večjih centrih okraja.

Kulturno prosvetno društvo »France Prešeren« v Gornji Lendavi ima dane vse pogoje za uspešen nadaljnji razvoj in bo kot tako odigralo vsekakor važno vlogo v dvigu kulturnega življenja v tem delu naše Goričke.

F. K.

OBVESTILO

vsem prijavljencem za obisk mariborskega gledališča

Nameravani obisk Narodnega gledališča v Mariboru vsled prevoznih težkoč ne bo izveden.

Okrajni Sindikalni svet o tem obvešča vse prijavljence, ki so si že nabavili vstopnice za obisk gledališča. Denar, vplačan za vstopnice, bo vrnjen. Sindikati, organizacije in posamezniki, vplačani znesek lahko dvignete vsak dan od 7. do 9. ure na okrajnem sindikalnem svetu v Murski Soboti pri tov. Jonašu.

Vplačani denar dvignite najkasneje do 4. junija 1949.

Okrajni sindikalni svet
Murska Sobota

(Nadaljevanje s 3. strani)

Murski Soboti, Kulturno prosvetno društvo »Franceta Prešerna« v Gor. Lendavi, Kulturno prosvetno društvo v Mačkovcih in Izobraževalno umetniško društvo v Tešanovcih. V teku tega tedna sta dva občna zbora, in sicer v Križevcih in Beltincih. Beltinci so napovedali tekmovanje vsemu okraju glede ustanavljanja društev in udejstvovanja posameznih odsekov v društvu. Osnovana društva so izdelala letne načrte za svoje delo. Iniciatorji in mobilizatorji so do sedaj bili mladinci, člani OZKZ in prosvetni delavci.

V okraju je po dosedanjih podatkih okrog 700 nepismenih ljudi. Po dosedanjih podatkih je med 15. in 25. letom 88 nepismenih, med 21. in 35. letom 114, med 35. in 45. letom 147 in nad 45 letom 272 nepismenih. V glavnem so to cigani, ki so sezonski delavci in jih je težko zajeti v opismenjevanje. Na plenumu so sklenili, da bodo opismenili nepismene do 45. leta 100%.

V jeseni bo v okraju Kmečki festival, ki ima nalogo pokazati obračun našega dela v razvoju zadružnega življenja in kulturnoprosvetnega dela na vasi. Festival bo obsegal razstave, na katerih bodo razstavljeni produkti iz naših zadrug, iz posameznih posestev in državnih posestev. Organizacijo Festivala prevzame Okrajni ljudsko prosvetni svet.

V diskusiji so udeleženci govorili o težavah pri kulturnoprosvetnem delu, o pomanjkanju materiala ter o virih. Kričeč primer je odrska družina v Križevcih, kjer so nekateri vaščani govorili, da ne bodo igrali s pomočnicama v gospodinjstvu, ki sta v odrski družini. Vsekakor se ne zavedajo, da smo si v delu, dolžnosti in udejstvovanju v kulturnoprosvetnem življenju danes enakopravni.

Organizacijam na vasi ni še popolnoma jasno, da morajo združiti kulturnoprosvetno delo. Tako se pojavi primer kulturnega feminizma v Petrovcih, kjer je krajevni AFŽ moške vloge podelil ženskim članom. Sicer pa moramo pohvaliti organizacijo AFŽ v Gor. Petrovcih, ki je prva na terenu začela s kulturnoprosvetnim delom v svojem kraju. Člani plenuma so sklenili, da bodo množične organizacije na vasi mobilizatorji, ki bodo dali člane iz posameznih organizacij izobraževalno umetniškemu društvu, ki bo osnovano na vasi.

Plenum si je zadal naslednje naloge:

1. Ustanavljali bomo izobraževalno-umetniška društva.
2. Dvignili bomo število knjižnic in knjig v knjižnicah.
3. Prirejali bomo predavanja v okviru Ljudske univerze.
4. Prirejali bomo odrske prireditve in prijavili družine za kategorizacijo.
5. Naučili bomo naše pevske zbore določene pesmi za Festival.
6. Opismenili bomo nepismene v našem kraju do 45. leta starosti.
7. Izvedli bomo ponovno akcijo za naročnike Prešernove knjižnice.
8. Knjižnice, ki nimajo Obzornika, ga bodo naročile.
9. O vsem delu bomo poročali Okrajnemu ljudskemu prosvetnemu svetu.
10. Izvedli bomo akcijo za čim boljšo izvedbo Okrajnega festivala.
11. V jeseni bomo priredili knjigovodski in režiserski tečaj.

Ob koncu je plenum poslal pozdravno resolucijo IO LPS.

N. A.

Predložen je nov temeljni zakon o kmetijskih zadrugah

Ljudska skupščina FLRJ bo na svojem VII. rednem zasedanju, ki se je začelo 25. t. m., razpravljala o predlogu temeljnega zakona o kmetijskih zadrugah. V svoji obrazložitvi k temu zakonu ugotavlja zvezni kmetijski minister inž. **Mijalko Todorović,** da je naše državno in partijsko vodstvo poudarilo pomen zadružništva in zadružne lastnine že v začetku graditve FLR Jugoslavije kot socialistične države. Da se podpre razvoj zadružništva in organizacijsko utrdijo zadružne organizacije, je Ljudska skupščina FLRJ leta 1946. sprejela temeljni zakon o zadrugah. Medtem pa je prišlo do velikih sprememb v izgraditvi naše ljudske republike kot socialistične države. Trdno naslonjena na socialistični sektor, ki obsega vso industrijo, banke in kredit, ima država danes možnost vsestransko razviti sistem pomoči zadružnim organizacijam. Naši delovni kmetje so pokazali, da pravilno gledajo v zadružništvu važno in najuspešnejše sredstvo za izboljšanje svojega življenja, za ekonomski, politični in kulturni dvig vasi v vseh krajih naše države.

Velikanska večina kmetov je danes združena v splošnih kmetijskih zadrugah. V okviru teh zadrug se porajajo in razvijajo zadružne ekonomije. Kmetijske zadruge so se sprva razvijale bolj počasi, od konca lanskega leta pa kažejo tendenco stalnega in hitrega dviga. Med tem ko smo imeli ob koncu leta 1947. v vsej FLR Jugoslaviji 779 kmečkih obdelovalnih zadrug, ob koncu lanskega leta pa 1318, se je že ob koncu aprila letošnjega leta to število povzpelo na 3700. Delovne množice našega ljudstva na vasi in v mestu so osvojile resolucijo II. plenarnega zasedanja Centralnega komiteja KPJ, da je socialistična preobrazba naše vasi neogibni sestavni del splošne socialistične preobrazbe naše dežele.

Te globoke spremembe v naši vasi so prerasle organizacijske oblike zadrug, ki jih vsebuje dosedanji temeljni zakon o zadrugah. Zato je nastala nujna potreba ne-le vnesti spremembe in dopolnitve v obstoječi zakon o zadrugah, marveč predložiti popolnoma nov zakon. Temeljna naloga tega novega zakona je v tem, pravno izoblikovati in organizacijsko utrditi vse različne oblike kmetijskega zadružništva.

Temeljna načela novega zakona

V svoji obrazložitvi navaja minister Todorović naslednje temeljne in nove značilnosti predloženega zakona:

1. Različno od dosedanjega zakona, ki je urejal zadružništvo v vseh področjih naše gospodarske graditve, obsega novi zakon samo kmetijsko zadružništvo. Kakor prejšnji zakon ima tudi predlog novega zakona obliko zveznega temeljnega zakona. To pomeni, da se bo nadalje urejalo in razvijalo naše kmetijsko zadružništvo tako z uredbami zvezne vlade in drugimi predpisi pristojnih zveznih organov, kakor tudi z zakoni in drugimi predpisi naših ljudskih republik. Predlog temeljnega zakona o kmetijskih zadrugah predstavlja pomemben pravni temelj za nadaljnji razvoj nove posebne panoge našega socialističnega prava.

2. V prvem poglavju, ki je posvečeno temeljnim načelom kmetijskih zadrug, vsebuje predlog zakona najvažnejše pravne določbe, ki izražajo in utrjujejo materialni temelj in notranjo strukturo zadruge kot posebne oblike ekonomske organizacije delovnih kmetov. Med tem, ko je imela v dosedanjem zakonu zadruga bolj obliko združbe, je v novem zakonu postavljena kot trdna ekonomska organizacija. Njeni ustanovitelji so lahko samo delovni kmetje. Kmetijska zadruga se lahko ukvarja z vsemi panogami kmetijske delavnosti, z lokalno obrtno industrijsko delavnostjo pa samo za kritje svojih potreb in z uporabo lastne delovne sile. Zadrugo vodijo zadružniki po zboru vseh članov, to je skupščine, in po drugih svojih organih, ki jih sami volijo in razrešujejo. Zadruga ima svoja pravila, ki jih sama izda na temelju predpisov tega zakona in določb vzornih zadružnih pravil. Kot ekonomska organizacija ima zadruga svojstvo pravne osebe. Pomembne so določbe, ki pravno utrjujejo zadružno lastnino kot posebno obliko socialistične lastnine. Zadružna lastnina ne more niti po katerikoli osnovi postati privatna lastnina. Zadružna lastnina uživa isto varstvo kakor splošna ljudska lastnina. Ljudska država posebno podpira zadruge s tem, da jim daje splošno ljudsko lastnino v brezplačno izkoriščanje za neomejeno dobo.

Kmetijske zadruge razvijajo svojo delavnost na temelju svojega gospodarskega plana. Gospodarski plan zadruge je sestavni del državnega gospodarskega plana. Ko izvršuje svojo delavnost, uporablja zadruga delovno silo svojih zadružnikov. Zadružniki dobijo povračilo za svoje delo v zadrugi in ne morejo po razdelitvi dohodka sodelovati v obliki udeležbe pri dobičku.

3. Zadrugo ustanavljajo kot prostovoljno organizacijo po lastni volji in v njo vstopajo delovni kmetje, stari vsaj 18 let. Otroci niso člani zadruge, vendar zadruga za nje skrbi, če ostanejo brez roditeljev v zadrugi. Izjemno so lahko otroci, ki imajo proizvajalna sredstva, člani zadruge. Zadružniki lahko izstopijo iz zadruge. Ker pa je zadruga ekonomska organizacija in kmetijsko gospodarsko podjetje, vsebuje predlog zakona določbe, s katerimi se pri izstopu iz zadruge zavaruje neprekinjeno nadaljevanje zadružnih kmetijskih del in obveznosti, kakor tudi pravilno odhajanje delovne sile v industrijo (II. poglavje).

Splošne kmetijske zadruge

4. Tretje poglavje je posvečeno splošni kmetijski zadrugi. Predlog zakona potrjuje težnjo delovnih kmetov, da ustanovijo kmetijsko zadrugo, v kateri se zadružniki ene vasi združijo zaradi pospeševanja kmetijske proizvodnje, organiziranja zadružnih ekonomij in opravljanja vsakovrstne zadružne delavnosti, ki je koristna za pospeševanje osebnih gospodarstev zadružnikov. Da omogoči čim širše povezovanje kmetov v zadrugah, dopušča zakon tudi tiste zadružne oblike, v katerih se zadružniki ukvarjajo s posameznimi panogami delavnosti splošne kmetijske zadruge. Pri splošnih kmetijskih zadrugah je bistveno, da obdrže člani zadrug v celoti svoja osebna gospodarstva, vendar lahko zemljo in druga sredstva za delo prostovoljno vnesejo v zadružno ekonomijo, bodisi v celoti ali deloma.

Kmečke obdelovalne zadruge

5. Četrto in osrednje poglavje zakonskega predloga je posvečeno kmečki obdelovalni zadrugi. Predlog zakona potrjuje sedanje štiri tipe obdelovalne zadruge in jasno rešuje vse imovinske in druge odnose v njih. Pri nižjih dveh tipih vnesejo zadružniki zemljo ter obdrže lastninske pravice na njej, zato pa dobe od zadruge določeno zakupnino ali obresti. Pri tretjem in četrtem tipu obdrže zadružniki, ki vnesejo zemljo, lastninsko pravico na njej, ne prejemajo pa zakupnine oz. obresti, ali pa izroče zemljo v skupno last zadruge. Predlog zakona ugotavlja pravico delovnih kmetov, da se združijo v vse obstoječe tipe zadrug, da prostovoljno preidejo iz nižjega v višji tip in da se ob svojih lastnih izkušnjah prepričajo o koristnosti teh druge oblike obdelovalne zadruge. Pomembne so določbe tega poglavja o ohišnicah, ki omogoča zadružnikom, da vodijo svoje osebno gospodarstvo zaradi dopolnilne preskrbe in kritja osebnih potreb zadružnikov.

Kmečka obdelovalna zadruga uresničuje svojo delavnost po načelih naprednega dela zadružnikov. Zakon postavlja t. j. dela zadružnikov. Zakon postavlja načela družbene organizacije dela v zadrugi ob istočasnem razvijanju sistema osebnih obveznosti in osebne odgovornosti zadružnikov. Zaslužek zadružnikov se odmeri po izvršenih delovnih dneh, obračuna pa se na temelju skupnega dohodka zadruge po odbitku prispevka za sklade in zakupe oz. obresti. Zaslužek se obračunava v denarju, izplačuje pa se v denarju in v naravi.

6. Predlog zakona vsebuje pomembne določbe o skladih zadrug, zlasti kmečkih obdelovalnih zadrug. V kmečki obdelovalni zadrugi so obvezni naslednji skladi: temeljni sklad, amortizacijski sklad, obratni sklad, rezervni sklad, sklad za socialno skrbstvo in sklad za kulturo in prosveto. Ti skladi predstavljajo sredstva za pravilni razvoj zadružne delavnosti, za razširjenje zadružne lastnine, za zavarovanje življenja zadružnikov, za socialno skrbstvo in za dviganje kulturne ravni zadružnikov.

Višje zadružne organizacije

7. Predlog zakona vsebuje pooblastilo za ustanavljanje višjih zadružnih organizacij, kakor so okrajne zveze kmetijskih zadrug, oblastne in republiške zveze kmetijskih zadrug in Glavna zadružna zveza FLRJ. Okrajna zveza kmetijskih zadrug združuje tako splošne kmetijske zadruge kakor tudi kmečke obdelovalne zadruge na področju okraja in predstavlja v bistvu višjo zadružno gospodarsko organizacijo. Okrajna zveza kmetijskih zadrug je postavljena kot važno središče socialistične rekonstrukcije kmetijstva, ki s svojim gospodarskim planom združuje ne samo vsestransko zadružno kmetijsko delavnost v okraju in pospešuje delo včlanjenih zadrug, marveč zagotavlja tudi vključitev zadružnega kmetijskega sektorja v državni socialistični sektor kmetijstva in v vcelotno socialistično graditev države.

Pomoč države

Predlog zakona določa zadružništvu mesto v socialistični graditvi naše države in zato vsebuje tudi načela glede pomoči ljudske države zadružnim organizacijam in glede nadzorstva nad njihovim delom. V zakonu prihaja do izraza vsa materialna pomoč, ki jo država nudi zadrugam z dodeljevanjem zemlje in velikih kmetijskih strojev v izkoriščanje, z dajanjem kreditov za kapitalno graditev, z dodeljevanjem strokovnih kadrov, s preskrbo z industrijskimi predmeti, z organizacijo in strokovno pomočjo ter z drugimi ukrepi in olajšavami, ki jih določajo ta zakon in drugi predpisi. Državno nadzorstvo nad zadrugami zagotavlja vključitev zadrug v socialistično graditev in ščiti zakonitost dela ter notranjo demokratično strukturo zadruge.

Prostovoljnost — temeljno načelo zadružne organizacije

Naposled vsebuje zakon najvažnejše določbe o kazensko-pravni zaščiti zadruge. S temi določbami ščiti država zadrugo pred sovražnim in škodljivskim delom posameznikov v zadrugi in izven zadruge ter zagotavlja prostovoljnost kot temeljno načelo zadružne organizacije.

Ob koncu svoje obrazložitve poudarja minister Todorović, da je predlog temeljnega zakona o zadrugah, ki utrjuje prostovoljnost in druge oblike zadružne demokracije, važen element zakonitosti pri formiranju zadruge. Ta zakon je v skladu s pripravljenostjo in željo delovnih kmetov, da preidejo na pot socialistične veleproizvodnje, prav tako pa vsebuje osnovne in okvirne predpise proti vsem pojavom zaostajanja, kakor tudi proti vsakemu administrativnemu pritiskanju k prostovoljni odločitvi delovnih kmetov za povezovanje v zadrugah.

Teden tehnike

V Dolnji Lendavi so se sestali dne 23. maja 1949 člani pripravljalnega odbora Tedna tehnike. Predsednik pripravljalnega odbora je tov. Rogelj Franc, a člani odbora so predstavniki množičnih organizacij, kot tudi predstavniki in člani sekcije društva inženirjev in tehnikov. Na seji so sklenili, da bodo organizirali komisije, ki bodo skrbele za pravilno in dobro izvedbo proslav, predavanj in ostalih prireditev v Tednu tehnike.

Osnovana bo komisija za agitacijo. Delovno vodstvo te komisije je prevzel naše tov. Hanželj Tone. Kmetijsko komisijo bo vodil tov. Korošec Pavle in tov. Tompa Štefan. Industrijsko pa Radoljak Anton.

Komisije bodo izvedle vse priprave za izvedbo Tedna tehnike. Tako bodo v Tednu tehnike priredila industrijska podjetja razstavo svojih izdelkov in bodo prikazala na tej razstavi proces izdelave teh izdelkov. Vodograd bo dal 6 predavateljev, ki bodo predavali o pomenu melioracije Prekmurja. Prav tako bodo predavali o tehniki člani sekcije društva inženirjev in tehnikov, ki bodo imeli v Tednu tehnike ustanovno skupščino. Podjetje za proizvodnjo nafte bo izvedlo akcijo na vasi z namenom, da se prebivalstvo seznani s tehniko in se ustanovijo klubi tehnike. Da se tehnika čim bolj razširi, bodo postavljeni po večjih vaseh prireditveni odbori, ki bodo organizirali nazoren prikaz dela tehnike in s tem omogočili organiziranje klubov tehnike na vasi, in v posameznih kmetijsko obdelovalnih zadrugah. Da pa se tehnika še bolj razširi oziroma, da se široke množice čim bolj seznanijo s tehniko, bodo v Dolnji Lendavi organizirali okrajni odbor Ljudske tehnike in postavili profesionalnega sekretarja. Na ta način bo omogočeno strnjeno delo vseh organizacij Ljudske tehnike, ki so do zdaj delovale razcepljeno in niso imele pravega uspeha.

*

Da bi v Tednu tehnike bilo seznanjeno čim več ljudi z razvojem tehnike in bi se čim več ljudi vključilo v organizacije Ljudske tehnike, ki seznanja svoje članstvo s tehniko, je organiziranih v Radgonskem okraju 25 prireditvenih odborov. Posamezni odbori so prevzeli tudi že obveze in razporedili delo. Tako je prireditveni odbor KOZ Žepovci sprejel obvezo, da bo v Tednu tehnike izvedel eletrifikacijo zadruge in vasi. Klub tehnike se je obvezal, da bo do Tedna tehnike izvedel predavanje o elektriki, električnih napeljavah, varnosti istih pred požari in o varovanju pred nesrečami.

*

V KOZ Apače so dobili od Predsedstva vlade LRS ojačevalno napravo z desetimi zvočniki. Ozvočenja pa niso izvedli, ker jim je primanjkovalo žice in kablov. Aktiv mladine si je zadal nalogo, da bo do Tedna tehnike zbral žico in kable, ki v tem okolišu še vedno leže po gozdovih in bo s tem omogočena izvedba ozvočenja vasi. Pri ozvočenju samem pa jim bo nudilo vso pomoč radioamatersko društvo iz Maribora.

Poslovodja Okrajnega magazina poslovalnice Apače se je obvezal, da bo v Tednu tehnike razstavil v izložbi motor in prebivalstvo seznanil z delovanjem eksplozivnega motorja.

*

V Murski Soboti se je sestal prireditveni odbor za Teden tehnike, 24. t. m., in sprejel sklep, da bo takoj pristopil k organiziranju komisij, ki bodo temeljito pripravile izvedbo tedna tehnike.

V Tednu tehnike bodo izloženi po izložbah vsi važnejši izdelki tehnike, ki so bili že razstavljeni na prvomajski razstavi. V Tednu tehnike bo predaval tov. ing. Kuharič iz Jesenic o pomenu tehnike v socialističnem gospodarstvu. Prav tako bodo predavali predavatelji, ki jih bo dalo Gozdno gospodarstvo, o pomenu gozdarske tehnike. O kmetijski tehniki pa bodo predavali predavatelji, ki jih bo dala Okrajna zveza kmetijskih zadrug.

Za izvedbo Tedna tehnike po naših vaseh bo sklican poldnevni seminar vseh učiteljev okraja, ki bodo takoj pristopili k organiziranju pripravljalnih odborov, ki bodo izvedli vse naloge v okviru možnosti dela po vaseh. V vaseh bodo predvsem predavanja o pomenu melioracije Prekmurja in o pomenu tehnike v našem gospodarstvu.

Izvedena bo tudi propagandna akcija modelarjev.

Poleg tega se bodo vršila tudi predavanja o delu posameznih kolektivov.

O poteku priprav in izvrševanju zadnjih obvez bo pripravljalni odbor poročal preko lokalnega in centralnega tiska.

ŠAH

Pod okriljem šahovske sekcije Športnega društva v Murski Soboti je bil 17. maja 1949 ob 19. uri v Fizkulturnem domu mladinski šahovski brzoturnir, katerega se je udeležilo trinajst mladincev iz gimnazije. To je prvi mladinski šahovski brzoturnir in šahisti mladinci, ki so se ga udeležili, so se v brzoturnirju preizkušali, že lani, ko so turnirji te vrste veljali za vse šahiste. Partije so bilo kvalitetno slabo odigrane. Dobrih je bilo le malo.

Prvak brzoturnirja je tov. Kos Alojz, dijak IV. razreda, ki je zmagal z devetimi točkami od dvanajst možnih. To je bil njegov prvi brzoturnir in zmagal je zasluženo. Drugo mesto je zasedel Tibaut Alojz, dijak VI. razreda z devetimi točkami. Tretje in četrto mesto pa si delita tovariša Vinčenc Martin in Horvat Milan s sedmimi točkami.

Disciplina na turnirju je bila zadovoljiva, čeprav ni bil zraven nobeden od starejših šahistov, da bi vodil turnir. Za sam turnir pa je bilo vloženo premalo truda s propagandne in agitacijske strani, kar se je občutno opazilo v slabi udeležbi.

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Vild Jože. — Naslov uredništva: »Ljudski glas«, Murska Sobota. — Tiska Mariborska tiskarna.